

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte

Skolotāju izglītības nodaļa

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma “Skolotājs”

ANNA ŠVEISBERGA

Studenta apliecības Nr.

**Refleksijas paņēmieni 5. klases skolēnu iesaistei angļu valodas stundās
attālināto mācību laikā**

Skolotāja pieredzes darbs

Darba vadītājs:

Dr. ped. Indra Odiņa

M.ped., M.fil. Sandra Kalniņa

Rīga, 2021

SATURS

ANOTĀCIJA.....	2
IEVADS.....	4
1. MĀCĪBU PROCESA PLĀNOŠANA 5. KLASĒS SKOLĒNU IESAISTEI ANĢĻU VALODAS STUNDĀS ATTĀLINĀTO MĀCĪBU LAIKĀ.....	8
1.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums	8
1.2. Pierādījumi	10
1.2.1. Gadījuma pētījums.....	10
1.2.2. Skolotāju anketēšanas datu analīze.....	10
1.2.3. Fragments no tematiskā plāna.....	17
1.2.4. Stundas plāns.....	19
1.3. Pašizvērtējums.....	23
2. REFLEKSIJAS METODES ATTĀLINĀTO MĀCĪBU LAIKĀ	24
2.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums.....	24
2.1.1. Refleksija 4.-6. klašu vecumposmā.....	25
2.2. Pierādījumi un pašizvērtējums.....	27
2.2.1. Digitālais rīks Kahoot!.....	27
2.2.2. Google Jamboard baltā tāfele.....	29
2.2.3. Uzdevumi.lv portāla lietošana.....	30
2.2.4. Individuāli sniegta atgriezeniskā saite.....	31
3. REFLEKSIJAS PAŅĒMIENU IZVĒRTĒJUMS 5. KLASĒS SKOLĒNU IESAISTEI ANĢĻU VALODAS STUNDĀS ATTĀLINĀTO MĀCĪBU LAIKĀ.....	33
3.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums.....	33
3.2. Pierādījumi un pašizvērtējums.....	33
4. DALĪŠANĀS PROFESIONĀLAJĀ PIEREDZĒ REFLEKSIJAS PAŅĒMIENU IZMANTOŠANĀ.....	36
4.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums	36
4.2. Pierādījumi un pašizvērtējums.....	37
SECINĀJUMI, PRIEKŠLIKUMI	39
IZMANTOTIE AVOTI UN LITERATŪRA.....	41
PIELIKUMI.....	44
DOKUMENTĀRĀ LAPA.....	68

ANOTĀCIJA

Šajā skolotāja pieredzes darbā tiek meklētas atbildes uz jautājumu: Kādas refleksijas metodes piemērotas 5. klases angļu valodas stundām un veicina skolēnu iesaisti refleksijas un mācību procesā? Skolotāja pieredzes darba ietvaros veikts gadījuma pētījums darba autores bāzes skolā, četrās paralēlās 5. klasēs, katrā ar specifiskiem izaicinājumiem un dažādu klases iekšējo klimatu.

Dotajā brīdī, COVID-19 vīrusa pandēmijas ietekmē, izglītības sistēma piedzīvo neierastu situāciju, pilnīgi jaunu mācību organizācijas formu pamatizglītībā - attālinātās mācības, kas skolēnu un skolotāju ikdienas mijiedarbību pārceļ no klases telpas katram uz savām mājām. Komunikācija notiek pastarpināti, skolotājus un skolēnus šķir ekrāns, zūd iespēja nodot informāciju ar mīmikas, ķermeņa valodas palīdzību, arvien būtiskākas kļūst skaidras un nepārprotamas instrukcijas, digitālo rīku lietojums, vizuālais materiāls, kas tiek izmantots stundās.

Vēl aktuālāka kā mācībās klātienē, ir nepieciešamība meklēt metodes, kas atļauj mācību stundās iesaistīt visus skolēnus, dod iespēju izsekot skolēnu iesaistei mācību stundās, arī stundas aktualizācijas un refleksijas daļās, ne tikai mācību vielas apgūvē. Stundas refleksijas daļa gan darba autorei, gan citiem jaunažiem un jau pieredzējušiem skolotājiem bieži ir izaicinoša, laika plānošanas dēļ, izaicinājumu piemērotu metožu un stundas daļas ilguma izvēlē.

Refleksijas metožu izvēle jāpielāgo skolēnu vecumposmam, tehnoloģiju pieejamībai klasē. Refleksijas daļas īstenošanu ietekmē arī skolēnu pieredze refleksijā, Šajā skolotāja pieredzes darbā, gadījuma pētījuma ietvaros tiek izmēģināti trīs digitālie rīki – Kahoot!, Google Jamboard, Uzdevumi.lv, un ierastas refleksijas metodes, pielāgotas digitālajai videi- atvērti jautājumi stundas beigās, izejas biļetes, individuāla komunikācija ar skolēnu.

Datu vākšanas posmā tika vērota skolēnu iesaiste, attieksme pret katru no metodēm, izaicinājumi katrā klasē. Tika identificētas un izvērtētas katras metodes priekšrocības, izaicinājumi un nepilnības.

Atslēgas vārdi: Refleksijas metodes, refleksija, mācīšanās, atgriezeniskā saite, digitālie rīki, attālinātā mācīšanās, tiešsaistes stundas

ANNOTATION

The author of this teacher's portfolio set out to answer the question – Which reflection methods are the most suitable for form 5 English lessons, and promote student's engagement in the reflection activities and language study process as a whole? The case study included in this paper was conducted in the base school of the author of the student's portfolio, in four parallel groups. Each of these groups present unique challenges and has a different climate within the group.

The Latvian education system currently is proposed with a unique, never-before-seen challenge – distance learning brought on by the worldwide COVID-19 pandemic that has drastically changed the learning environment (classroom to home), and the way how teachers and students communicate. Teachers and students are separated by screens that cancel the opportunity to communicate by facial expressions and gestures, only verbal and written communication is available. It is more important than ever to choose effective methods for organizing different parts of the lesson. Even more than in the classroom, it is important to seek methods that allow to include every student in the learning process, allow the teacher to follow student's involvement.

The last stage of a lesson, dedicated to reflective activities, is often challenging both for new and experienced teachers because of planning within a 40-minute lesson, selection of effective methods, staying within the timeframe. The selection of methods must be done taking into account the age of students, availability of technologies, and technological knowledge of students. Student's existing reflection skills is an important factor when choosing the way the reflective activities are designed.

In this teacher's portfolio as part of the case study, several reflection methods were tested. Three digital tools- Kahoot!; Google Jamboard; Uzdevumi. lv. Three common reflection methods adapted for the digital environment – open questions to the class, “extra tasks”, and individual communication with students via e-mail, WhatsApp, or phone were also included in the case study.

During the data collection process the student's involvement in the process and attitudes towards methods were observed, challenges and difficulties connected to each method were identified. Benefits and challenges proposed by each method were observed and reviewed.

Keywords: Reflection methods, reflection, learning, digital tools, distance learning, learning, feedback, online lessons

IEVADS

Šobrīd Latvijā notiek būtiskas izmaiņas izglītības sistēmā, pāreja uz Skola 2030 pilnveidoto saturu un mācību pieeju. Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta kompetencēm, kas nav tieši saistītas ar skolēna zināšanām priekšmetā. Būtiski ir katra mācību priekšmeta ietvaros sniegt skolēniem iespēju attīstīt noderīgas caurviju prasmes, kas mācību procesu, progresējot no zemākām klasēm augstākās, padara arvien apzinātāku. Skolēni ne tikai apgūst mācību priekšmetus, bet arī mācās kvalitatīvi un efektīvi mācīties, pārzināt savas stiprās puses, saskatīt un apzināties izaicinājumus, pārvarēt grūtības.

“Mūsdienās skolas mērķis ir attīstīt skolēnu spēju mācīties mūža garumā, domāt un darboties kompleksās situācijās, dzīvot daudzveidīgā pasaulē, kā aktīvam, atbildīgam pilsonim. Skolas absolventa veiksmes atslēga ir nevis iegūto zināšanu apjoms, bet gan, ko viņš vai viņa spēj (un grib) paveikt ar savām zināšanām.” (Catlaks 2019)

Jauno skolotāju izglītošanā un esošo skolotāju kompetences celšanā valstiskā līmenī arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta stundas plānošanai, mācību stundu kvalitātei, domājot par secīgu stundas posmu ievērošanu. Šobrīd akadēmiskajā un arī darba vidē kā etalons veiksmīgai, labi pārdomātai stundai ir Roberta Gaņņē izveidotais modelis, kas Latvijas skolotājiem konspektīvā veidā nesēn padarīts pieejams Skola 2030 mājaslapā. Viens no tā posmiem, refleksija, stundas nobeiguma daļa, kuras mērķis ir palīdzēt skolēniem stundā apgūto integrēt esošajā zināšanu bāzē, atskatīties uz stundā paveikto tā lietderību nākotnē, darba autori kā jaunu skolotāju ir ieinteresējis visvairāk.

Refleksijas daļa darba autorei kā jaunam skolotājam ir ļoti izaicinoša, gan, domājot par tās saturu un izmantojamo metožu izvēli, gan plānotā īstenošanu vienas mācību stundas ietvaros, iespējams pieņemt, ka tāpat ir ne tikai jaunajiem skolotājiem, bet arī kolēģiem ar lielāku darba stāžu un pieredzi stundas daļu īstenošanā. Darba autore pati savu pamatizglītību ir ieguvusi 90. gados, kad refleksijas daļai valstiskā līmenī mācību procesā netika pievērsta liela uzmanība, to visdrīzāk praktizēja atsevišķi skolotāji, kas intuitīvi sajuta tās nepieciešamību, vai bija izglītojušies par šī procesa augsto nozīmi mācību darbā. Autorei iegūstot pamatizglītību, stundas visbiežāk beidzās ar zvanu uzdevuma vidū un steidzīgu pedagoga atgādinājumu par to, ka jāizpilda mājasdarbs. Ir sarežģīti savā ikdienas praksē integrēt procesu, kas nav iestrādāts paša domāšanas, mācīšanās praksē, šo fenomenu aprakstījis jau viens no modernās psiholoģijas pamatlicējiem Viljams Džeimss (James 1890). Autore, tāpat kā daudzi 90. gadu bērni, savas mācīšanās stratēģijas ir veidojusi intuitīvi, tās nav veidotas jau pamatizglītības iegūšanas

posmā, mērķtiecīgi domājot par apzinātu mācīšanās procesu. Paraduma formēšana apzināti reflektēt par mācību stundā paveikto aktuāla gan darba autorei gan viņas skolēniem.

Regulāra refleksijas prakse sniedz daudz ieguvumu jebkura cilvēka attīstībā: attīsta emocionālo inteliģenci, kritiskās domāšanas prasmes, palīdz uzlabot plānošanas un lēmumu pieņemšanas spēju, veicina sevis izprašanu un savu domu procesu apzināšanos (Damon, Lerner 2008). Skolēniem 5. klašu vecumposmā šīs prasmes vingrināšana dod iespēju iegūt lielāku autoritāti pašiem pār savu mācību procesu, audzēt savas pašnoteikšanās prasmes, kas šajā vecumā strauji attīstās. Agrīnos pusaudža gados skolēni apgūst spēju analizēt savu domāšanas procesu, iegūst spēju analizēt, plānot, veidot stratēģijas, izprast kompleksas cēloņsakarības. (Damon, Lerner 2008, 518)

Darba autore ar šī darba palīdzību cer audzēt savas prasmes refleksijas posma dizainā un vadīšanā, veidot ilgtermiņa stratēģijas darbam ar saviem skolēniem, turpinot mācības nākamajās klasēs, ar iegūtajām atziņām dalīties ar kolēģiem “Mācītspēks” projektā un autores bāzes skolā.

Uzsākot studijas un praksi skolā, darba autorei refleksija, iepazīstoties ar mācību stundas organizācijas aktuālajām tendencēm, šķita kā jauns, inovatīvs koncepts, tomēr, dziļāk papētot teorētiskos resursus tika atklāts, ka refleksijas prakses kā nepieciešamas mācīšanās un personības pilnveides procesā saknes meklējamas antīkajā kultūrā, jau Aristotelis runā par pašrefleksijas nozīmi (Kraut 2012). Mūsdienās visietekmīgākā figūra refleksijas teorijas radīšanā ir Džons Džūijs, kurš savā darbos ir aktualizējis un apkopojis to, ko labi skolotāji intuitīvi darījuši jau gadsimtiem, aprakstījis to, cik liela nozīme mācību procesā ir skolēnu spējai analizēt pašiem savu mācību pieeju, progresu, identificēt attiecības starp pieliktajām pūlēm un rezultātu (Boud, Keogh, Walker 2005)

Iespējams pieņemt, ka veiksmīgai refleksijas daļas iekļaušanai stundās ir liela nozīme arī skolēnu mācību motivācijas audzēšanā. Fernātes D., Kalniņas D., Danielas L., Žoglas I. un Maslo I. veiktā pētījumā, kas Latvijas skolās tika īstenots 2007. gadā tika noskaidrots, ka skolēni domā, ka viņus visvairāk motivē, tas, ja skolotājs iesaista skolēnu mācību procesā, skolotājs veicina skolēnu zināšanu veidošanos. (Fernāte, Kalniņa, Daniela, Maslo, Žogla 2008) Refleksijas īstenošana stundās ir lielisks veids kā skolēnus iesaistīt mācību procesā, dot iespēju pašiem izvērtēt savas mācīšanās progresu, uzņemties atbildību par mācību rezultātiem.

Skolotāja pieredzes darba mērķis: Apkopot, izpētīt un izanalizēt refleksijas metodes, kas piemērotas 5. klašu angļu valodas stundām attālināto mācību laikā, un sekmē skolēnu iesaisti mācību procesā.

Darba uzdevumi:

1. Apkopot aktuālo teorētisko literatūru par veiksmīgu stundas refleksijas daļas plānošanu, īstenošanu un izvērtēšanu skolēnu iesaistei attālināto mācību laikā;
2. Noskaidrot 4.-6. klašu valodu skolotāju lielākos izaicinājumus, īstenojot stundas refleksijas daļu, īpaši attālināto mācību laikā;
3. Atlasīt, izmēģināt, izvērtēt un salīdzināt vairākas refleksijas metodes, kas izmantojamas 5. klašu angļu valodas stundās;
4. Dalīties pieredzē ar izveidoto digitālu refleksijas metožu apkopojumu, video par digitālajiem rīkiem, kas veiksmīgi pielietojami 4.-6. klases valodu mācību stundās.

Šobrīd autore tikai iegūst un pilnveido zināšanas par to, kas ir veiksmīga stundas refleksijas daļa, kas ir refleksija kā prasme, ko skolēniem 5. klases vecuma posmā nozīmē veiksmīga refleksija, kā arī labas, vecumam atbilstošas refleksijas prasmes.

Līdz darba rakstīšanas brīdim stundas refleksijas daļu autorei nav izdevies pilnvērtīgi iekļaut katrā mācību stundā un nav izdevies nodrošināt to, ka refleksijas daļa tiek iekļauta katrā tiešsaistē notiekošajā stundā, tomēr ir izdevies (ar Google anketu palīdzību) iekļaut refleksijas daļu arī vairākās attālinātā darba stundās. Šī skolotāja pieredzes darba veikšanas procesā tika meklētas refleksijas metodes, kas piemērotas 5. klases skolēnu vecumposmam, tiešsaistes un attālinātajām stundām. Iespējams pieļaut, ka liela daļa tiešsaistes stundās izmantojamo metožu, tās pielāgojot, būs izmantojamas arī, atsākoties mācībām klātienē.

Pieredzes darbā tiks izmantots gadījuma pētījums bāzes skolā, 5. klašu angļu valodas stundās.

Datu vākšanas metodes ir sekojošas:

1. skolotāju anketēšana tēmas aktualitātes un būtiskāko izaicinājumu identificēšanai;
2. novērojums, lai izvērtētu refleksijas metožu efektivitāti un piemērotību valodas stundām pētāmajā vecumposmā;

Pētījuma jautājumi:

1. Kas ir iesaisti veicinošas refleksijas metodes 5. klasē?
2. Kuras refleksijas metodes ir efektīvas un veicina skolēnu iesaisti attālinātajā mācību procesā?
3. Kuri digitālie rīki ir piemēroti, droši 5. klases skolēniem?

Gadījuma pētījumā apkopotas dažādas 5. klašu vecumposmam atbilstošas refleksijas metodes (digitālas un īstenojamas bez papildus digitālo rīku lietojuma) un to izmēģināšanas pieredze mācību stundās, novērojot to efektivitāti, skolēnu līdzdalības un aktivitātes stundā veicināšanai. Refleksijas metožu izmēģinājuma procesā tika veikts novērojums, lai identificētu veiksmīgākās, 4.-6. klašu vecumposmam piemērotākās refleksijas metodes, un izvērtētu katras izmantotās metodes stiprās puses un nepilnības. Novērojums tika veikts no 2021. gada 20. marta līdz 2021. gada 18. maijam.

1. MĀCĪBU PROCESA PLĀNOŠANA 5. KLASES SKOLĒNU IESAISTEI ANĢĻU VALODAS STUNDĀS ATTĀLINĀTO MĀCĪBU LAIKĀ

Lielā mērā atslēga veiksmīgai, sabalansētai mācību stundai, kura ietver visas nepieciešamās daļas un dod skolēniem iespēju pilnvērtīgi mācīties, ir plānošana. Vadoties pēc izglītības standarta pamatskolai (Ministru kabinets 2018), skolotājam katrai stundai jāsniedz konkrēts mērķis un skolēniem jākomunicē stundas sasniedzamie rezultāti. Pēc Skola20230 ieteikumiem katras mācību stundas beigās skolotājam kopā ar skolēniem ir jāpārbauda, vai tas sasniegts (Catlaks 2019) Tas ilgtermiņā palīdz skolēniem attīstīt darba ievadā minētās kompetences: spēju analizēt savas mācīšanās stratēģijas, plānot darbu, izvērtēt cēloņsakarības starp ieguldīto darbu, sasniegumiem. Šobrīd Latvijas izglītības sistēmā tiek īstenota pāreja no prasmēm balstītas izglītības uz kompetencēs balstītu izglītību (atslēgvārdi: individualizācija, inovācijas, vērtības).

Mācību stundu ietvaros jādod skolēniem iespēja apgūt caurviju prasmes (kritiskā domāšana un problēmrisināšana, jaunrade un uzņēmējspēja, pašvadīta mācīšanās, sadarbība, pilsoniskā līdzdalība, digitālā pratība). Refleksijas daļas iekļaušana un veiksmīga īstenošana stundā palīdz attīstīt pašvadītas mācīšanās prasmi, īpaši izvērtēt paveikto, mērķtiecīgi izmantot situācijai atbilstošas domāšanas stratēģijas un sekot līdzi savam mācīšanās progresam (Skola 2030).

Digitālo rīku lietojums klasē, tāpat arī attālināto mācību laikā dod iespēju skolēniem attīstīt digitālo pratību, arī ārpus informātikas stundām izmēģināt daudzveidīgus digitālos rīkus. Domājot tieši par valodu mācību jomu, būtiski arī, lai skolēns ir ieinteresēts valodas apgūvē, jebkura stundas daļa, arī refleksijas daļa, ir iespēja aktualizēt arī priekšmetā apgūstamo prasmi.

1.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums.

Darba autorei kā skolotājai, kas strādā skolā pirmo gadu, refleksijas daļas iekļaušana stundā sagādā izaicinājumus, pirmkārt, laika plānošanas izaicinājumu dēļ (ar nelielu pieredzi darbā klasē, ir sarežģīti, plānojot stundu, katrai stundas daļai paredzēt reālo īstenošanas laiku klasē, šī kompetence rodas, iegūstot lielāku pieredzi). Arī mērķtiecīga un precīza stundas satura pielāgošana mācāmajam vecumposmam prasa laiku un praktisku pieredzi, mēģinājumus, uzvaras un neizdošanos. Strādājot klātienē (šogad, situācijas valstī dēļ, to bija iespējams darīt tikai 3 mēnešus) apzināta refleksijas daļas iekļaušana stundā autorei izdevās tikai pēc 1-2 mēnešu prakses, tomēr ne vienmēr katrā stundā.

Attālinātās mācības rada izaicinājumus, kas pastiprina stundas refleksijas daļas aktualitāti. Novērojama skolēnu nespēja koncentrēties stundai, fragmentēta vielas un laika

uztvere (Danese, Smith 2008) Pēc darba autores novērojumiem, skolēniem attālināto mācību laikā pasliktinās spēja atcerēties iepriekšējās stundās darīto, bieži stunda tiek vērota pasīvi, kā “televīzijas pārraide” (skolēna vecāka izteikums). Skolēni bieži stundu laikā veic citas aktivitātes, piemēram, spēlē spēles telefonā, tas īpaši labi novērojams, kad skolēniem ieslēgtas kameras.

Stundas refleksijas daļā liela nozīme ir kvalitatīvai atgriezeniskajai saitei. Mācoties klātienē, skolotājs to sniedz nepārtraukti, bieži neapzināti, nodod informāciju par savu attieksmi ar žestiem, mīmiku. Sniedzot atgriezenisko saiti, būtiski novērot, kā to uztver skolēns (Binu 2020). Attālināto mācību laikā tas kļūvis sarežģītāk, atgriezeniskās saites sniegšanai jākļūst daudz pārdomātākai, jāsniedz iespēja ievākt datus par skolēniem. Projekta “Mācībspēks” mentori regulāro apmācību laikā bieži uzsver, cik būtiski, laika un enerģijas taupīšanas nolūkos, sniegt apkopotu, automatizētu atgriezenisko saiti. Digitālie rīki piedāvā lielisku iespēju īstenot šādu pieeju, bet skolēni, kurus šobrīd negatīvi ietekmē izolācija, kontakta ar klases biedriem un skolotājiem trūkums, arvien vairāk tiecas pēc individuālas komunikācijas ar skolotāju. Ņemot vērā šo tendenci, novērojuma ietvaros tiks pievērsta uzmanība arī individuālas komunikācijas nozīmei, sniegti atsevišķi piemēri.

Atgriezeniskā saite, kas nodrošina mācīšanos var notikt tad, ja skolēni ir emocionāli investējušies, aktīvi iesaistās mācību procesā, klases vidē jūtas droši. Attālināto mācību laikā skolēnu iesaisti izmērīt ir ļoti sarežģīti, darba autores bāzes skolā skolēni stundās lielākoties nav redzami (skolas politika ir nepieprasīt ieslēgt kameras, kameras ieslēdz vidēji 304 bērni katrā stunā), dzirdami ir tikai aktīvākie skolēni. Digitālo rīku izmantojums ir vienīgais veids, kas ļauj izsekot uzskatāmi skolēnu iesaistei refleksijas procesā. D. Nikola savā 2007. gadā publicētajā referātā apraksta veiksmīgas atgriezeniskās saites pazīmes, uzsver skolēna pašnoteikšanās nozīmi mācību procesā, apraksta skolēna nepieciešamību justies tā, ka viņš pats ir atbildīgs par savu mācību procesu (Nicol 2007) Darba autorei ideālas atgriezeniskās saites sniegšana stundās, efektīva stundas refleksijas daļas īstenošana, lielā mērā šķiet pagaidām tikai ilgtermiņā sasniedzams mērķis. Vadoties pēc novērojumiem šajā mācību gadā un skolēnu atbildēm par līdzšinējo refleksijas pieredzi, darba autore sapratusi, ka 5. klases skolēni nepiedzīvo atsevišķu stundas refleksijas daļu katrā stundā, skolēniem šobrīd ir ļoti vāji attīstīta refleksijas prasme, nav iekšējās vajadzības pēc šī procesa, nav izveidojies paradums. Viens no būtiskākajiem uzdevumiem, ko autore sev izvirzījusi šim pusgamam, ir nodrošināt regulāru refleksijas procesu, pieradināt skolēnus pie šīs stundas daļas.

1.2. Pierādījumi

Šajā nodaļā tiks atspoguļoti materiāli, kas pierāda tēmas aktualitāti (kolēģu anketēšana), autores kompetenci un prasmi veiksmīgi iekļaut refleksiju 5. klases angļu valodas stundās (tematiskais plāns un stundas plāns), izvēlēties piemērotas refleksijas metodes, kā arī kompetenci izstrādāt pētījuma plānu.

1.2.1. Gadījuma pētījums

Lai īstenotu izvirzīto pētījuma mērķi tika nolemts veikt gadījuma pētījumu bāzes skolā. Darba autore angļu valodu pasniedz tikai 5. klasēs, līdz ar to kā pētījumam tika izvirzītas bāzes skolas četras 5. klases (a, b, c, d). Gadījuma pētījumā tika izmantota novērojuma metode. Datu vākšana īstenota no 2021. gada 20. marta līdz 2021. gada 18. maijam, iegūtie rezultāti atspoguļoti novērojuma protokolos digitāli vai uz papīra, vadoties pēc ērtības konkrētajā situācijā (novērojuma protokola paraugi redzami 3.-8. pielikumā)

Lai izvēlētos refleksijas metodes, kas tiks iekļautas pētījumā (izmēģinātas, novērotas un analizētas), tika izmantoti darba autores iepriekš veiktie novērojumi septiņu mēnešu praksē skolā un apkopotās teorētiskās zināšanas par 5. klašu vecuma posma psiholoģiju un digitālajām prasmēm. Gadījuma pētījuma ietvaros tika izmantota kvalitatīvās pētniecības metode – novērojums. Tika izmantota arī jaukta pētniecības metode, kolēģu anketēšana, lai identificētu aktuālos izaicinājumus, ar kuriem saskaras darba autores kolēģi, anketēšana tika īstenota, lai apstiprinātu darba aktualitāti un darba autorei sniegtu papildus idejas refleksijas metožu izvēlē.

1.2.2. Skolotāju anketēšanā iegūto datu analīze

Tā kā darba autore skolā strādā un pedagoģiju apgūst pirmo gadu, svarīgi saprast, vai autores identificētie izaicinājumi, domājot par stundas refleksijas daļu, ir universāli, attiecināmi vismaz uz daļu kolēģu. Šī iemesla dēļ, būtiski uzzināt par kolēģu pieredzi, izaicinājumiem, domām. Tika nolemts veikt svešvalodu skolotāju anketēšanu. Anketēti tika “Mācītspēks” projekta 1. gada skolotāji, kas māca svešvalodu 4.-6. klasēs, un darba autores bāzes skolas svešvalodu skolotāji, kas strādā ar 4.-6. klasēm. Google forms izveidoto anketu aizpildīja 12 skolotāji (10 angļu valodas, 1 vācu valodas skolotājs un 1 franču valodas skolotājs). Anketēšana tika veikta 2021. gada marta beigās. Atsaucība kopumā bija zemāka kā autore cerējusi, lielā mērā iespējams to skaidrot ar darba pandēmijas apstākļos izaicinājumiem, skolotāju pārslodzi.

Trīs būtiskākie izaicinājumi, ko, kā šobrīd izaicinošākos skolotāja darbā, nosauc anketētie skolotāji ir sekojoši:

1. Laika trūkums (7 skolotāji šo uzskata par vienu no 3 būtiskākajiem izaicinājumiem);

2. Mācību satura pielāgošana dažādajiem skolēnu zināšanu un prasmju līmeņiem (7 skolotāji šo uzskata par vienu no 3 būtiskākajiem izaicinājumiem);
3. Skolēnu zemā iesaiste attālinātajā mācību procesā (6 skolotāji šo uzskata par vienu no 3 būtiskākajiem izaicinājumiem);

Darba autore pieļauj, ka šie izaicinājumi ir aktuāli arī klātienē mācību laikā, bet iespējams pieņemt, ka tie tikai pastiprinās attālināto mācību laikā. Pēc sarunām ar kolēģiem esmu noskaidrojusi, ka skolotāju darba slodze attālināti pieaug, bieži individuālas komunikācijas vēstulēs dēļ, kā arī nepieciešamību veidot prezentācijas, apgūt un adaptēt digitālos rīkus dēļ, līdz ar to ievērojami izaicinošāka kļūst laika plānošana.

Šiem trim izaicinājumiem seko “Grūtības sekot skolēnu iesaistei” (5 skolotāji) (risinājums, digitālo rīku lietojums, kas nodrošina skolotājam iespēju sekot katra skolēna iesaistei stundā), “Tiešsaistes stundu vadīšana” un “Skolēnu zināšanu novērtēšana”.

Mazāk būtiski izaicinājumi anketētajiem skolotājiem ir “Mācību darba plānošana”(svarīgs vienam kolēģim), “Tehnoloģiju lietošanas prasmes”, kā arī viens no kolēģiem sniedz savu variantu: “Skolēni stundās neieslēdz kameras, nerunā”.

Vismazāk anketēto skolotāju, kā vienu no 3 būtiskākajiem izaicinājumiem atzīmējuši “Komunikācija ar vecākiem”, “Tehnoloģiju pieejamība” , “Mācību līdzekļu pielāgošana attālinātajam mācību procesam”.

Būtiski atšķiras skolotāju pieeja attālinātā mācību procesa organizēšanai, domājot par tiešsaistes un attālinātā patstāvīgā darba proporciju. Daļa skolotāju cenšas visas vai lielāko daļu stundu vadīt tiešsaistē, lai nodrošinātu skolēnu iesaisti mācību darbā, savukārt, daļa skolotāju dod priekšroku attālinātajam procesam, patstāvīgajam darbam, viens no skolotājiem kā iemeslu šādai stratēģijai min skolēnu zemo iesaisti stundās.

Citāti:

“Pārsvārā cenšos, kad tik vien tas ir iespējams, vadīt stundas tiešsaistē. Tās ir daudz produktīvākas.”

“Dominē patstāvīgas stundas galvenokārt tāpēc, ka saturs, kas jāpasniedz ir ļoti sadrumstalots.”

“Tiešsaistes stundas 98%, jo tad varu būt droša, ka ir notikusi kaut kāda saskarsme ar priekšmetu. Patstāvīgos uzdotos darbi vienkārši netiek izpildīti dēļ slodzes citos priekšmetos”

“4. un 5.klasēm, kā arī tām 8.klasēm, kur vidēji zemāks valodas līmenis, centos iespējami vairāk piedāvāt tiešsaistes stundas. Semestra pirmajā pusē aptuveni pusi stundu vadīju tiešsaistē. Tobrīd arī citi pedagogi ļoti daudz nodrošināja tiešsaisti. Tā kā skolas līmenī saņēmām signālus, ka skolēni no tiešsaistes maratona nogurst, skolas līmenī mūs aicināja nodrošināt ap 30% no stundu laika tiešsaistē. Plus/mīnus pie tā pieturos. Tomēr tā kā pārslodzes dēļ visu ir aizvien grūtāk paspēt, semestra otrajā pusē aizvien vairāk piedāvāju

patstāvīgos darbus, darba lapas ar video saitēm, arī 2 tavaklase materiālus iekļaut (no 5 pieejamajiem manā priekšmetā...).”

Dominējošais iemesls stundu veidu dalījuma proporcijas izvēlē lielākajai daļai skolotāju (10 skolotāji) ir pašu ērtība, personiskais skatījums uz efektīvu mācību procesu, kā arī faktors, ka izvēlētais stundu sadalījums ļauj samazināt skolēnu pārslodzi. Daļa no anketētajiem skolotājiem atbild (7skolotāji), ka stundu sadalījumu regulē darba vieta.

Skolā, kurā strādā darba autore, noteikts, ka dienā 5. klasei pieļaujamas ne vairāk kā 3 tiešsaistes nodarbības. Viens skolotājs papildus sniegtajiem variantiem atzīmējis, ka izvēlas attālināto darbu kā dominējošo skolēnu zemās iesaistes mācību procesā dēļ, lai taupītu savu enerģiju. Kopumā saprotams, ka skolotāju stratēģijas tiešsaistes un attālinātā darba izvēlē atkarīgas no dažādiem faktoriem, daļai personiskā ērtība, daļai primāras skolēnu vajadzības.

Uz jautājumu par to, kura ir izaicinošākā mācību stundas daļa, atbildēja 11 no 12 anketētajiem skolotājiem:

6. Kura no stundas daļām attālinātajā mācību procesā Jums rada vislielākās grūtības? (11)

1. attēls: Skolotāju anketēšanas rezultāti. 6. jautājums

1. attēlā redzams, ka darba autore pieņemums par to, ka stundas refleksijas daļa ir izaicinoša arī kolēģiem, lielā mērā pierādās.

Uz atvērto jautājumu: Kas ir refleksija, anketētie skolotāji atbild:

- *Iespēja skolēniem padomāt par to, kā viņiem veicās stundā (kā viņi jūtās, kādas bija grūtības, kas izdevās labi), kā viņiem veicās ar stundas SR sasniegšanu, vai arī vienkārši padomāt par stundas tēmu (it īpaši ja stundā bija lasīšana vai tml.);*
- *Tas ir apzināts vērtējums un mērījums par paveikto, saskatot turpmāk veicamos soļus;*

- *Atskatīties: kā man gāja, ko darījām;*
- *Pārdomāt un pārstrukturēt iegūtās zināšanas, integrēt tās esošajās zināšanās, internalizēt - pieņemt par "savām" ...*
- *Refleksija par refleksiju... :) Manuprāt, mērķtiecīgs, organizēts process, kura laikā skolotājs palīdz skolēniem noformulēt viņu sajūtas par stadiju ceļā uz mācību rezultātu - cik tālu esmu, ko jau protu, ko vēl nē, kas sagādā grūtības.*

Redzams, ka lielākā daļa anketēto skolotāju saprot stundas refleksijas daļas funkciju, 2 skolotāji to apraksta ļoti lakoniski (*Kopsavilkums, jautājumi un atbildes*).

Deviņi kolēģi atzīst, ka attālinātajā mācību procesā refleksijas daļu neizdodas iekļaut katrā mācību stundā, divi, ka refleksijas daļa tiek īstenota katrā mācību stundā. Šis ir pierādījums tam, cik sarežģīti ir iekļaut refleksijas daļu katrā stundā, ka tas ne vienmēr veiksmīgi izdodas. Nav pieejami dati par to, kāpēc refleksijas daļa tiek izlaista (plānošanas nepilnības, neparedzēti apstākļi, nezināšana, vai mērķtiecīgs lēmums).

Citāti:

Nē, dažreiz pārāk ambiciozi plānoju stundā (vai notiek arī neparedzētie apstākļi- skolēni ir noguruši utt.), tāpēc var nepietikt laika.

Tik kvalitatīvi kā es vēlētos - nē...

Nē. Bet šis ir mans pirmais gads pedagogijā, kad tik daudz kas labi izskatās pierakstos un teorijās, bet automātiski un refleksi pedagogijā nav iestrādājušies. Nepaspēju. Vai neatceros. Vai tā vietā, lai reflektētu, risinu citus, manuprāt degošākus, apguves jautājumus.

Domājot par mācību procesu, kad tas norisinājās klātienē, visi skolotāji, kas piedalījās anketēšanā atzīst, ka nav izdevies īstenot refleksijas daļu katrā stundā.

Augstāk minētās skolotāju atbildes ļauj secināt, ka attālinātajā mācību procesā refleksijas daļu lielā mērā iekļaut ir vienkāršāk, stundas gaita ir paredzamāka, vieglāk kontrolējama no skolotāja puses. Tomēr jaunajiem skolotājiem refleksijas daļas iekļaušana stundās ir ievērojams izaicinājums, jo pastāv laika plānošanas problēmas, pašiem nav pieredzes, piedaloties kvalitatīvās refleksijās, kā arī rodas citi stundās risināmi jautājumi.

Domājot par izmaiņām refleksijas biežumā, salīdzinot mācību procesu klātienē un šobrīd attālināti, 3 skolotāji atbild ka refleksijas iekļaušanas biežums nav mainījies, 3, ka refleksija stundās tiek iekļauta biežāk, 6, ka refleksijas daļu mācību stundās iekļauj retāk, 1, ka refleksijas daļu stundās neiekļauj nemaz.

10. Kurš apgalvojums par refleksijas īstenošanu attālināto mācību laikā visvairāk atbilst Jums? (12)

2.attēls: Skolotāju anketēšanas rezultāti. 10. jautājums

Kā redzams 2. attēlā, domājot par refleksijas īstenošanu attālinātā mācību procesa laikā, dominē digitālo rīku (piemēram, Mentimeter, Kahoot!) lietojums un atvērti jautājumi stundas beigās. Kopumā anketētie skolotāji stundās pielieto daudzveidīgas metodes, katram skolotājam veidojas sava stratēģija, domājot par refleksijas daļā izmantotajām metodēm. Šajā gadījuma pētījumā darba autore izmantos visas anketēto skolotāju izmantotās metodes, izņemot Mentimeter.com. Šī vietne 5. klasē tika izmēģināta gada sākumā, skolēni uz to atsaucās ļoti neitrāli, bija tehniskas neskaidrības. Darba autore šo metodi vairāk lieto ar 10. klašu skolēniem.

13. Kurš apgalvojums vislabāk atbilst Jūsu skolēniem, domājot par stundas refleksijas daļu?(12)

3.attēls: Skolotāju anketēšanas rezultāti. 13. jautājums

Domājot par skolēnu iesaisti stundas refleksijas daļā, neviens skolotājs neapgalvo, ka skolēni ļoti aktīvi un ar interesi iesaistās stundas refleksijas daļā (3. attēls). Skolotāji visbiežāk atbild, ka skolēni drīzāk iesaistās, pēc tam seko atbilde, ka skolēni neiesaistās un pēc tam, ka drīzāk neiesaistās. Kopumā anketēto skolotāju skolēni ir drīzāk aktīvi, drīzāk neaktīvi vai pavisam neaktīvi.

14. Ja mācību procesā iekļaujat refleksijas daļu, aptuveni cik laika klātienē mācībās atvēlējāt refleksijas daļai stundas beigās?(11)

4.attēls: Skolotāju anketēšanas rezultāti. 14. jautājums

Augstāk redzamajā attēlā (4. attēls) redzamas skolotāju atbildes par refleksijai atvēlēto laiku klātienē mācību laikā. 15. jautājums atkārtoja to pašu jautājumu par attālinātajām

mācībām. 3 skolotāji attālināto mācību laikā refleksijai velta 1-2 minūtes, 3 skolotāji apmēram 3 minūtes, 3 skolotāji 4-5 minūtes, 2 skolotāji vairāk kā 5 minūtes.

Kopumā novērojams, ka skolotāji stundas refleksijas daļai velta maz laika, vispopulārākā atbilde kopumā – 3 minūtes. Darba autorei rodas šaubas, vai šajā laika posmā iespējams īstenot kvalitatīvu refleksiju (iesaistās visi skolēni, skolēniem iespējams novērtēt savu sniegumu, skolotājam sniegt atgriezenisko saiti skolēniem, veikt aktivitāti, kas sekmē zināšanu pārnēsi un vispārināšanu (Oliņa, Ušča 2020).

8 no anketētajiem skolotājiem apgalvo, ka refleksijas daļu īsteno arī attālinātajās (stundas, kas nenotiek tiešsaistē) stundās, savukārt, 4 atbild, ka refleksijas daļu neiekļauj attālinātā darba stundās.

Attālinātajās mācību stundās pielietotās refleksijas metodes: audio ziņa vai rakstveida ziņa skolotājam. Atvērtie jautājumi (nav aprakstīts, ka tas tiek īstenots tehniski), refleksija tiek īstenota nākamās mācību stundas sākumā.

Pēdejs uzdevums- ko iemācījos, ko sapratu/nesapratu, uzraksti vienu savu teikumu, izmantojot jauno tēmu, ja ir bijusi gramatika.

Ja gatavoju stundu (kas būs jāpilda patstāvīgi) piemēram, Google docs, vienmēr beigās iekļauju jautājumus par to, kā veicās ar darbu, kā patika / izdevās, ko vēlas piebilst ...

whatsapp individuāla AS katram ar jautājumu vai ieteikumu.

Jautājumi un atbildes, lūdzu nosaukt vismaz vienu jaunu lietu, ko uzzināja

Tālākajās darba nodaļās, autore pieskaras arī metodēm, kas būtu piemērojamas refleksijai attālinātajās stundās, kolēģu minētās metodes (audio ziņa, atvērtie jautājumi) netiks mēģinātas, metode – audio ziņa prasa vai nu veidot Google disku darbu iesniegšanai, vai arī ar skolēniem sazināties WhatsApp. Privāto telefona numuru darba autore izsniedz tikai vecāko klašu skolēniem un īpaši apzinīgiem 5. klašu skolēniem, pamatskolas vecuma grupā skolēniem vēl nav izteikta robežu izjūta komunikācijā ar skolotāju.

1.2.3. Fragments no tematiskā plāna, tēmās: “Skolas pasaulē (Mana skola. Mana klase. Priekšmeti skolā)” un “Ēdiens un veselība”, “Sports”.

Šis tematiskais plāns liecina par darba autores kompetenci plānoju mācību gadā apgūstamās tēmas, saskaņā ar pamatizglītības mācību programmas paraugu angļu valodas stundām un sadarbības prasmēm skolas ietvaros, tematiskai plāns veidots sadarbībā ar skolotāju, kas pasniedz angļu valodu 5. klašu paralēlajām grupā. Tematiskais plāns aptver tematus, kas tika īstenoti stundās novērojuma ietvaros.

<p>Skolas pasaulē. Mana skola. Mana klase. Tas ir kaut kas jauns. Priekšmeti skolā.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekts “Mana sapņu skola”; • Present continuous affirmative/negative; • Palīdzības jautāšana; • Atļaujas prasīšana (can/may). 	15	8.02.- 12.03.	<ul style="list-style-type: none"> • Nostiprināts vārdu krājums par tēmām – mācību priekšmeti, mācību līdzekļi; • Prot uzrakstīt īsu e-pastu par sevi; • Protu strādāt, sadarboties grupā, prezentēt paveikto; • Jautā atļauju; • Iesaistās sarunās par sev interesējošiem vai zināmiem tematiem; noskaidro citu attieksmi un uzklausa citu viedokļus. 	x
<p>Ēdiens un veselība.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vārdu krājums - ēdieni, vitamīni, īpašības vārdi; • Ēdiens dažādās valstīs; • Saskaitāmie, nesaskaitāmie lietvārdi; 	15	22.03.- 23.04.	<ul style="list-style-type: none"> • Nostiprināts vārdu krājums par tēmu ēdiens; • Prot veidot īsu teksta kopsavilkumu; 	x

<ul style="list-style-type: none"> • Daudzumu apzīmējošie vārdi much/many/some/any/a lot of; • Darbības vārds + - ing (likes/dislikes) 				
Sports. Olimpisko spēļu vēsture. <ul style="list-style-type: none"> • Vārdu krājums – sporta veidi, sacensība, nedēļas nogale; • Vienkāršā pagātne (There was, There is); • Regulārie/neregulārie darbības vārdi; • Projekts “Jauns sporta veids”. 	12	26.04.- 21.05.	<ul style="list-style-type: none"> • Nostiprināts vārdu krājums par sportu, sacensību; • Prot pastāstīt par notikumu vienkāršajā pagātnē. 	x

Attālināto mācību laikā pakāpeniski samazinājās apgūstamās vielas apjoms (VISC ieteikumi), apgūstamo tika ieteikts samazināt par 20-30%. Izmēģinot dažādās refleksijas metodes, bieži refleksijas daļai tika veltītas 10 un vairāk minūtes stundas beigās. Tā kā darbs skolā notiek pārī ar skolotāju, kas māca klases otru daļu (darba autores bāzes skolā klases valodu stundām tiek dalītas 2 daļās, ja klasē skolēnu skaits pārsniedz 24 skolēnus), darba autorei jācenšas saskaņot tēmas un stundu plāni, lai abas klases daļas virzītos līdzīgā tempā, apgūtu līdzīgas tēmas. Tas bija viens no lielākajiem izaicinājumiem gadījuma pētījuma laikā. Neizdevās īstenot tematiskajā plānā tēmā “Sports. Olimpisko spēļu vēsture” paredzēto vienkāršās pagātnes apguvi, to darba autore plāno īstenot Septembra sākumā.

1.2.4. Stundas plāns

Pierādījumos pievienoju dubultstundas plānu, kurā stundas refleksijas daļā lietota vietne Kahoot!

I Stundas plāns 50 minūtēm tiešsaistes darbam. Šī ir stunda, kas ir daļa no dubultstundas, 1. stunda un stundas refleksijas daļa notiek tiešsaistē, pēc starpbrīža nākamās 30 minūtes skolēni veic patstāvīgo darbu darba burtnīcā, pielieto apgūto vielu uzdevumos darba burtnīcā. Pēc stundas skolēni nosūta paveikto fotogrāfijās e-klasē, saņem īsu, individuālu atgriezenisko saiti. (Stundas prezentācija redzama 1. pielikumā)

Skolotājs	Anna Šveisberga
Mentori:	Inese Zāle, Indra Odiņa
Datums:	06.04.2021. un 07.04.2021.
Skolēnu skaits:	12-13 (stunda tika īstenota 4 klasēs)
Mācību priekšmets	Angļu valoda
Stundas mērķis:	Skolēni prot atšķirt saskaitāmos un nesaskaitāmos lietvārdus tēmā “Ēdiens”. Skolēni apguvuši daudzumu apzīmējošos vārdus, to lietojumu;
Sasniedzamie rezultāti:	Zinu, kad jautājumos par daudzumu lietot How much, kad How many; Zinu, kad lietot daudzumu apzīmējošos vārdus much, many, any, some, a lot of;

Laiks, stundas daļa	Skolotāja darbības	Skolēnu darbības	Mācību organizācijas forma, izmantotie mācību līdzekļi
Stundas ievaddaļa 5-7 min	Skolotājs pievienojas Virtuālajai stundai 3 minūtes pirms stundas sākuma. Sagaida pievienojamies vismaz $\frac{3}{4}$ klases, sasveicinās ar katru bērnu. Stundu skolotājs sāk ar jautājumiem par skolēnu pašsajūtu, brīvdienu aktivitātēm. Lai noskaņotos tēmai “Ēdiens” pajautā	Skolēni pieslēdzas stundai, pārliecinās, ka tehnoloģiski viss kārtībā (dzirdamība, mikrofoni), sasveicināšanās, tērzētavā sasveicinās ar	Stunda tiešsaistē, platformā Virtuālā skola. Stundas struktūra tiek atspoguļota prezentācijā, kas veidota Canva.com.

	skolēniem: “What did you eat during your Easter holiday? How does your family celebrate Easter, do you cook something special? What?”	skolotāju, viens ar otru. Vairākām klasēm tā ir dienas 1. virtuālā stunda.	
2-3 min Sasniedzamā rezultāta formulēšana	Skolotāja dod bērniem 1 minūti laika, lai izlasītu stundas sasniedzamo rezultātu. Lūdz bērniem pastāstīt, kā viņi to saprot. Ja nav brīvprātīgo, tiek izlozēts skolēns, kurš vai nu čatā vai skaļi latviski pastāsta, kas stundā tiks darīts	Skolēni lasa sasniedzamo rezultātu, atbild uz jautājumiem par to, kas varētu notikt stundā	Canva.com prezentācija ar sasniedzamo rezultātu, https://wheelofnames.com/ izlozes rīks.
7 min Mini- lekcija, ievads jaunajā tēmā	Skolotāja iepazīstina skolēnus ar jauno tēmu, uz ekrāna prezentē atgādes, kas skolēniem būs pieejamas pēc stundas. Uzdod skolēniem uzdevumu – noskatīties video failu (47 sekx2) un pašiem padomāt, kādos gadījumos lieto much/many/some/any/a lot of	Skolēni noklausās mini-lekciju (4-5 min), noskatās video materiālu, cenšoties tajā saskatīt atbildes uz jautājumu, kad, runājot par daudzumu, tiek lietots much/many/some/any/ a lot of.	Canva.com veidota prezentācija, Ben Wetz, English Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss (video fails)
Apjēgšanas daļa 15 min	Skolotājs lūdz skolēnus atvērt klades un grāmatas. Vienam skolēnam pajautā, - Can you tell me, what day is it today please? And date? Skolēni kladēs pieraksta datumu, tēmas virsrakstu. Kopīgi, pārrunājot tiek aizpildīts 2. uzdevums Mācību grāmatas 55. lpp. Tiek atkārtots, kuri un kāpēc ir saskaitāmie, nesaskaitāmie lietvārdi; Skolotājs lūdz skolēnus pārrakstīt likumu (55. lpp. 3. uzdevums) kladē, izvēlēties pareizos variantus, pēc tam tiek izsaukti 4 skolēni, kas katrs nolasa vienu likuma punktu.	Skolēni abus uzdevumus pieraksta kladē, aktīvi piedalās diskusijā 2. uzdevumā. Patstāvīgi izpilda 3. Atbild uz skolotāja jautājumiem.	Ben Wetz, English Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss, skolēnu pieraksti, prezentācija Canva.com

Apgūtā pielietojums – 7 min	<p>Skolotājs aicina: Now, let`s do a task using what we just learned! Look at task 4! How do you understand what we have to do. ....Could you translate for us? Pirmajam jautājumam skolotājs iziet cauri, modelējot domu gaitu (kā izvēlas atbildes). 2. piemēru izsauc izpildīt kādu skolēnu. Pēc tam dod 3 minūtes patstāvīgam darbam, pēc tam salīdzina atbildes, demonstrējot tās uz ekrāna.</p>	<p>Skolēni daļēji patstāvīgi pilda uzdevumu, veic pierakstu kladē, uzdot jautājumus.</p>	<p>Ben Wetz, English Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss, skolēnu pieraksti.</p>
Stundas noslēguma daļa, refleksija- 8-10 min	<p>Now let`s see how we did today! Let`s play Kahoot! I know, this is your favourite part. Skolēni tiek aicināti pievienoties kahoot spēlei. Papildus jautājumiem par vielu sākumā jautājums, lai noskaidrotu, vai skolēni atceras stundas mērķi, beigās jautājumi par pašvērtējumu. Kad Kahoot! izpildīts, skolotājs parāda klasei kopainu. Redziet, esam kā klase apguvuši x% jaunās vielas, malači! Kā jums pašiem šķiet, kā gāja šodien? Vai mums vēl jāpamācās par šo tēmu? Kur jūs meklēsiet matreiālus, lai pamācītos.</p>	<p>Skolēni pieslēdzas Kahoot! platformai, lietojot savas viedierīces. Izpilda Kahoot testu, atspoguļojot savas zināšanas par stundas mērķi, apgūto un reflektē par to, kā šostund veicies.</p>	<p>Kahoot! platforma.</p>

Stundā izmantotās atgriezeniskās saites metodes: Mutiska atgriezeniskā saite. Atbilžu projekcija ekrānā, iespēja skolēniem salīdzināt savu sniegumu. Kahoot! kopsavilkums par klasi, skolēniem iespēja katram redzēt savu sniegumu apkopotā veidā.

Stundā izmantotās vērtēšanas metodes: skolēnu sniegums netiek vērtēts

Skolotāja refleksija: Stundas plānotais garums 50 min. Paredzēta blokstunda. Ja 50 min tiešsaistē, tad pēc 10 minūšu starpbrīža skolēniem plānots 30 minūšu patstāvīgais darbs darba burtnīcā (jaunās vielas pielietošana, nostiprināšana), skolēni aizpildīto darba burtnīcu nosūta skolotājam (foto), saņem vērtējumu % un individuālu atgriezenisko saiti no skolotāja par to, kas izdevies, kas vēl jāapgūst. Kopumā darbs tiešsaistes stundās rit lēnāk, kā tas būtu klasē, skolēniem sarežģītāk koncentrēties un emocionāli pieslēgties darbam, stundas aktualizācijas un refleksijas daļas aizņem vairāk laika, kā tas būtu klātienē.

3 no klasēm šī stunda bija daļa dubultstundas, vienai (no visām 4 visātrākajai, avancētākajai klasei), šai klasei Kahoot uzdevums tika uzdots kā izaicinājums nākamās individuālā darba stundas sākumam. Refleksija šajā klasē tika veikta pavisam īsi stundas beigās uzdodot skolēniem tādas jautājumus kā: “How well do you think you understood the topic? What was the hardest, what was the easiest? Did you know this before? Atbildēt tiek aicināti visi skolēni, bet lielākoties čatā raksta aktīvākie 2 vai 3 skolēni gatavi izteikties mikrofonā, apmēram 3. daļa klases par sevi nedod ziņu, tāpēc īpaši būtisks digitālo rīku lietojums, kas dod iespēju redzēt, kuri skolēni no klusējošajiem tomēr piedalījušies darbā.

Kahoot iekļaušana refleksijas daļā kopumā ir skolēnu mīļākā refleksijas metode, vienmēr saņemta ar sajūsmu. Skolotājam tā dod iespēju redzēt katra bērna un klases kopējo sniegumu. Iespēja iekļaut jautājumus par vielu un jautājumus par pašvērtējumu, sajūtām. Mīnuss- bērni, kas stundā piedalās no telefona nevar spēlēt Kahoot! Tādi katrā klasē ir 1-2, tāpēc šo metodi lietoju reti. Bērniem, kuri nevar piedalīties ir apzināti un tiem jau laicīgi izsūtu individuālus izaicinājumus, bieži tie tiek aizpildīti jau stundas laikā. Kahoot! Kopumā kā izaicinājumu vai stundas daļu izmantoju katrai klasei 1x nedēļā. Tas kļuvis par gaidītu rituālu. Attālinātajā darbā tas ir lielisks motivators, bet kopumā darbojas sliktāk visu skolēnu iesaistei kā klātienē mācībās. Kahoot! Ļauj man uzskatāmi izvērtēt klašu kopējo sniegumu, šajā reizē aktīvākajā klasē kopējais sniegums bija 76% pareizas atbildes, problemātiskākajā klasē (klasē, kurā līderi ir bērni, kas demonstrē negatīvu attieksmi pret darbu) rezultāts bija 50%.

Vēl viens stundas plāns apskatāms 2. pielikumā.

1.3. Pašizvērtējums

Kopumā pēc stundu plānu izveides un īstenošanas stundās ir iespējams secināt, ka kvalitatīvas refleksijas daļas iekļaušana stundā, īpaši 40 minūšu stundā, prasa vairāk laika, kā kolektīvi pieņemtās 5 minūtes, īpaši 5. klasē, kad skolēniem vēl tikai veidojas reflektēšanas prasmes, izpratne par šīs stundas daļas nepieciešamību un funkciju. Dotajā brīdī attālinātajā procesā glābiņš laika plānošanas nepilnībām ir dubultstundas, iespēja pagarināt pirmo tiešsaistes stundu, saīsinot nākamo patstāvīgā darba stundu. Praksē kvalitatīva refleksijas daļa autores stundās, īstenojot refleksiju gadījuma pētījuma ietvaros, aizņem vidēji 7-10 minūtes, bieži pat vairāk. Pēc pārbaudes darbiem tiek veikta dziļāka refleksija, kas var aizņemt pat pusi no nākamās stundas. 5-7 minūšu garas refleksijas īstenošana lielā daļā stundu radīja izaicinājumu ievērot tematisko plānojumu, kam autores bāzes skolā tiek piešķirta liela nozīme, tematiskie plāni tiek veidoti un skolas mērogā saskaņoti pirms mācību gada sākuma.

Parasti stundas gaitā tiek uzdoti jautājumi, kas mudina skolēnus domāt par darba procesu, savām sajūtām, attieksmi, sagatavojot skolēnus stundas refleksijas daļai. Darba autore secina, ka neparedzētu apstākļu dēļ, skolotājam ne vienmēr var izdoties īstenot kvalitatīvu stundas refleksijas daļu, tas lielā mērā atkarīgs no skolēnu aktivitātes. Bieži, īpaši, tuvojoties mācību gada noslēgumam, skolēni uzdod ar darbu saistītus papildus jautājumus, aktualizē neskaidrības, šo jautājumu analīze bieži aizpilda daļu refleksijai plānotā laika. Šajos gadījumos darba autore atvēl refleksijai apmēram 3 minūtes stundas beigās, uzdodot atvērtus jautājumus. Šī metode nedod iespēju skolotājam iegūt daudz datu par skolēnu refleksijas prasmi vai sniegt atgriezenisko saiti visiem skolēniem, bet arī šī metode ilgtermiņā palīdz veidot refleksijas paradumu, motivē skolēnus domāt par savu mācīšanos.

2. REFLEKSIJAS METODES ATTĀLINĀTO MĀCĪBU LAIKĀ

Šajā nodaļā ir aprakstīts, kuras metodes tiek izvēlētas izmēģinājumam gadījuma pētījuma ietvaros. Tiek piedāvāts teorētisks un praktisks pamatojums šo metožu izvēlei, kā arī sniegts ieskats novērojuma gaitā un rezultātos.

2.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums

Lai 40 minūšu mācību stundā iekļautu visus 9 mācību notikumus, tas jā dara efektīvi, domājot par laika ekonomiju. Tas no skolotāja prasa pieredzi, rūpīgu stundas plāna veidošanu, paredzot arī novirzes no plāna. Īpaši attālināto mācību laikā būtiski saglabāt gan stundas refleksijas gan aktualizācijas daļas, jo skolēnu emocionālais stāvoklis, spēja kvalitatīvi piedalīties stundā atrodies mājās vidē, kas lielā mērā novērš uzmanību, ir mācību darbam nepiemērotāki kā klātienē stundās. Darba autore to secina no pašas veiktajiem novērojumiem un sarunām ar kolēģiem.

Attālinātās mācības ir īpaši izaicinošas pamatskolas pirmo klašu skolēniem. Klātienē mācību laikā skolēni 5. klasē piedzīvo pāreju no sākumskolas uz pamatskolu, pirmo reizi ir atbildīgi par patstāvīgu pārvietošanos skolas ēkā, pirmo reizi saskaras ar lielu pedagogu skaitu dažādajos priekšmetos. Jau normālā situācijā šis ir pielāgošanās periods, iespējams pieņemt, ka attālināto mācību laikā šis process kļūst tikai grūtāks, līdztekus patstāvīgā darba plānošanai, skolēni saskaras ar izaicinājumiem mājās, emocionālām problēmām, ko provocē pandēmijas izraisītais stress (Viestra 2020). Skolēni šo pāreju pārdzīvo izolācijā, atrauti no tiešas komunikācijas ar vienaudžiem.

Atgriezeniskā saite ir mācību procesa virzīšanas rīks, iespēja organiski pāriet no viena mācību notikuma pie cita. Atgriezeniskā saite ir būtiska arī stundas refleksijas daļā, skolēniem saņemot atgriezenisku saiti par refleksijas procesu. Darba autore izvirza pieņēmumu, ka, skolēniem tikai mācoties refleksijas prasmi, būtiski regulāri saņemt par to atgriezenisku saiti. Vēlīnās pamatskolas un vidusskolas klašu skolēni pieredzes un attīstītāku kognitīvo spēju un apzinīguma dēļ, iespējams, šo procesu spēj veikt patstāvīgi.

Darba autore novērojusi, ka, uzdodot skolēniem jautājumu (piemēram: *Kā saproti stundas vielu?*) 5. klases skolēni diezgan augstu vērtē savu izpratnes līmeni, pēc šāda jautājuma, uzreiz izpildot uzdevumu, bieži redzams, ka skolēns pārvērtē savas zināšanas, nav spējīgs kritiski sevi izvērtēt. Turpretim, 10. klasēs, kur darba autore pasniedz dizainu un tehnoloģijas, skolēni savu sniegumu vērtē pat pārāk kritiski. 5. klases posmā nepieciešams meklēt un stundās iekļaut refleksijas metodes, kas skolēniem pakāpeniski dod iespēju apgūt prasmi kritiski vērtēt savu sniegumu.

Īpaši būtiski izmantotās metodes pielāgot vecumposmam, domājot par skolēnu kognitīvajām spējām, kritiskās domāšanas spējām, attālināto mācību laikā īpaša uzmanība jāpievērš digitālo rīku piemērotam izmantojumam, ņemot vērā skolēnu tehnoloģisko prātību, vecumposmam drošas un piemērotas metodes, ievērojot personas datu aizsardzību un skolēnu drošību internetā (Pizor 2020).

Refleksija ir ne tikai stundas daļa, bet arī process, kas caurvij veiksmīgu mācību stundu. Stundas refleksijas daļa sevī ietver:

1. Mācību snieguma novērtēšanu, domājot par to, vai sasniegts mācību stundas sasniedzamais rezultāts;
2. Zināšanu pārnesi, vispārināšanu, skolēnu spējas piekļūt apgūtajām zināšanām vajadzīgajā mirklī, kad tās būs nepieciešams izmantot reālās dzīves situācijās (Oliņa, Ušča 2020).

2.1.1. Refleksija 4.-6. klases valodu stundās

Mēs kā sabiedrība sagaidām, ka jaunieši, pēc 12 izglītības sistēmā pavadītiem gadiem būs attīstījuši kritiskās domāšanas prasmes, spēs adekvāti izvērtēt savas prasmes, stiprās un vājas, puses, spēs sniegt jēgpilnu pienesumu sabiedrībai mūža garumā. (Bransword, Brown, Cocking 1999, 133). Lai sasniegtu šādu rezultātu, skolēniem visā izglītības ieguves laikā būtu jāapgūst, jāpildinveido šīs prasmes. Veidus, kā šo prasmju apguvi veiksmīgi un mērķtiecīgi integrēt mācību procesā, ikkatrā mācību stundā, pētījuši izglītības nozares teorētiķi, šobrīd praksē visatzītākais un plašāk lietotais ir R. Gaņjē modelis stundas secīguma veidošanai. Gaņjē mācību stundu aicina iedalīt deviņos “mācību notikumos”, stundas nobeiguma jeb refleksijas daļa ietver 2 no 9 mācību notikumiem.

Refleksija nodrošina stundā iegūto zināšanu integrēšanu, atcerēšanos, bez šī posma jauniegtās zināšanas netiek mērķtiecīgi nostiprinātas, sasaistītas ar jau esošo zināšanu bāzi. Mācību process, pat, ja, iespējams, veiksmīgs (skolēns atceras apgūto), ievērojami zaudē efektivitāti, mācīšanās nenotiek apzināti, netiek attīstīta kritiskās domāšanas prasme.

Pēc Skola 2030 uzstādījumiem skolēniem īpaši būtiski apgūt pašvadītu mācīšanos, refleksijas prasmes ir nozīmīgs solis sevis vadīšanas prasmju attīstībai, skolēni ne tikai nostiprina stundā apgūto, bet arī mācās apzināti vadīt, saprast savu mācīšanās procesu (Vanags 2019)

Skolēniem ļoti būtiski spēt pašiem izvērtēt savas zināšanas, saprast kā to uzlabot, kā zināšanas izmantot praksē (Talbert and McLaughlin 1993). Atgriezenisko saiti skolēniem no skolotāja jāsaņem regulāri, sistemātiski, bet ne uzbāzīgi, tai jāklūst par stundas prakses neatņemamu daļu. Efektīvi skolotāji nepārtraukti meklē iespēju uzzināt vairāk par savu skolēnu domāšanas procesu (Bransford, Brown, Cocking 1999) Pēc darba autores novērojuma 5. klašu

vecuma grupā refleksijas prasmju līmenis nav homogēns, tikai daļa skolēnu spēj kritiski izvērtēt savu sniegumu, atbildēt uz jautājumiem par sava darba procesu. Novērots arī tas, ka skolēni stundas refleksijas daļu, kas ietver vairākus mācību notikumus, nepiedzīvo bieži, darba autore gadījuma pētījuma laikā novērojusi (tas ir īpaši viegli izdarāms attālināto mācību laikā, redzot attālināto stundu materiālus), ka refleksijas daļa notiek tikai mazākajā daļā mācību stundu.

Pēc Žana Piažē, skolēniem 11.-12. gadu vecumā veidojas abstraktās domāšanas spēja, spēja domāt hipotētiski, analizēt cēloņsakarības. Iespējams pieļaut, ka šīs prasmes atšķiras skolēnu starpā, daļai skolēnu šī prasme ir attīstīta, daļai vēl tikai veidojas, daļai nav attīstīta (Kurt 2020).

Veiksmīgai refleksijas īstenošanai mācību stundās būtiska tās pielāgošana skolēnu vecuma posmam, vecumposmam raksturīgajām pašanalīzes spējām. Pēc Ēriksona, 5. klašu vecuma posmā norit skolēnu pašapziņas nostiprināšanās, attīstās pašanalīzes prasmes, skolēniem šajā vecuma posmā ļoti nozīmīga sociālā loma kolektīvā, īpaši svarīga atbalstoša klases vide (Mituze 2021). Domājot par šo faktoru darba autore nolēmusi piedāvāt skolēniem aktivitātes, kuras var veikt arī anonīmi, neatklājot savu identitāti klasei, bet, ideālā gadījumā, atklājot to skolotājam. Tas ir būtiski, jo attālinātās mācības sākās, pirms jaunizveidotajos 5. klašu kolektīvos bija nostabilizējusies klases hierarhija, skolēni lielā mērā viens otru vēl neatpazīst, identificējama neuzticēšanās, nedrošība vienam otra priekšā.

Palīdzēt skolēniem attīstīt mācīšanās prasmes var, piešķirot skolēniem pašiem atbildību par viņu mācību sniegumu, uzsverot katras mācību stundā veiktās aktivitātes mērķi un jēgu, pievēršot mazāk uzmanības veikšanas tehnikai, liekot uzsvaru uz to, lai skolēni laika gaitā veidotu izpratni par savām mācīšanās stratēģijām (Boud, Keough, Walker 2005).

Salīdzinot mācāmās četras 5. klases darba autore ir novērojusi izteiktas atšķirības klašu dinamikā. Ja klasē valda droša vide (tā raksturojamas no 4 ir divas), veiksmīgu refleksiju iespējams īstenot pat tikai ar atvērtu jautājumu palīdzību, skolēni jūtas droši, ir atvērti runāšanai, nebaidās atklāt savas domas klases biedru priekšā. Savukārt, ja klases klimats nav veselīgs (2 no autores 5. klasēm, klasē ir izteikti līderi, agresori, vienā līderi cenšas piesaistīt visu uzmanību sev, otrā pauž negatīvu attieksmi pret darbu, mazinot visas klases motivāciju (klase ar viszemāko vidējo vērtējumu, vislielāko skolēnu skaitu, kas regulāri kavē darbu nodošanu), izteikties gatavi tikai daži bērni (klases “elite”), arī pēc tiešiem jautājumiem, (visveiksmīgāk izlozes veidā) daļa skolēnu nav gatavi izteikties. Tieši šādās situācijās veiksmīgi pielietojami digitālie rīki, kas ļauj ikkatram skolēnam paust savas domas, nebaidoties no klases biedru nevēlamas reakcijas. (Problēma – anonimitāte). Lielisks rīks, kas risina to ir Kahoot! (skolotājam pēc refleksijas iespējams izsekot katram skolēnam), Google veidlapas (rezultātus klase redz apkopotā veidā, katram iespēja izteikties). Darba autore mācību gada

sākumā izmēģināja arī citus digitālos rīkus stundas refleksijas daļā (Mentimeter – uzmanību nepiesaistošs dizains, 5. klases skolēni reagē ļoti neitrāli, tehniski sarežģīts skolēniem, Google forms – prasa laiku izveidē, bet tiek neregulāri lietots skolēnu aptaujām, lai iegūtu datus, piemēram, par skolēnu pašsajūtu klasē).

Liela nozīme refleksijas metožu izvēlē ir tehnoloģiju pieejamībai, kā arī 5. klases skolēnu tehnoloģiju lietojuma prasmēm. Būtiski izvēlēties vietnes, kurās skolēniem iespējams ielogoties neveidojot profilus, veidot savus profilus sociālajos tīklos un citās vietnēs, pēc dažādu speciālistu ieteikumiem un, piemēram, sociālā tīkla Facebook vadlīnijām, pusaudžiem nav ieteicams pirms 13 gadu vecuma (drossinternets.lv 2021). Vietnēm jābūt intuitīvām, skolēniem jāspēj ātri apgūt to navigāciju, pamatprincipus, lai stundas laiks netiktu tērēts instrukcijām.

Digitālie rīki nodrošina tik būtisko iespēju refleksijas procesā iesaistīties katram skolēnam.

Faktori, kas jāņem vērā, izvēloties refleksijai piemērotus digitālos rīkus:

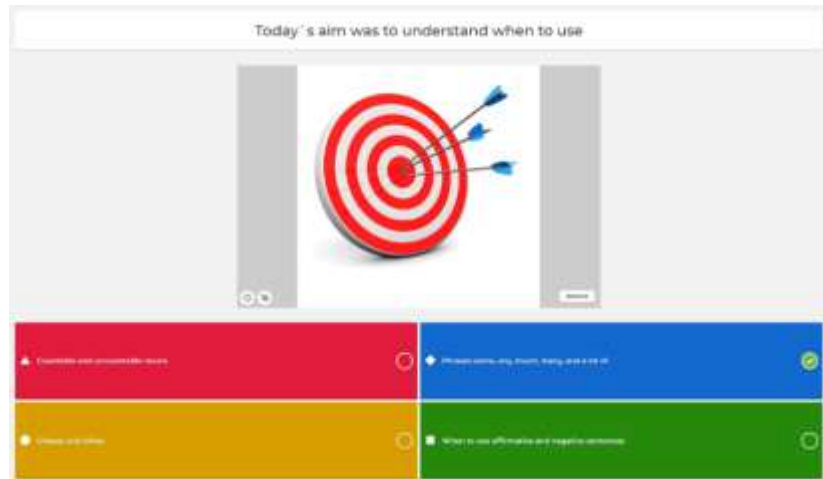
- Skolēnu tehnoloģiju zināšanas;
- Vecumposmam drošas tehnoloģijas (neprasa ielogošanos);
- Tehnoloģiju pieejamība;
- Kognitīvās spējas, pašanalīzes prasmes;
- Pieredze ar stundas refleksijas daļu;
- Skolēnu emocionālās vajadzības pēc pašnoteikšanās, un, reizēm, anonimitātes;

Liela nozīme veiksmīgai refleksijai ir attiecības klasē, piedāvājot saistošas metodes, kas nepārkāpj skolēnu robežas gan vielas apguvei, gan stundas refleksijas daļai iespējams pakāpeniski vairot skolēnu uzticēšanos skolotājam, radīt veselīgāku klases klimatu. Izpratnes pilnas, pozitīvas attiecības starp skolēnu un skolotāju sniedz pienesumu veiksmīgam mācību darbam, paaugstina skolēnu sniegumu (Baker 2006).

2.2. Pierādījumi un pašizvērtējums

Šajā apakšnodaļā tiks atspoguļotas un īsi aprakstītas gadījuma pētījuma ietvaros izmēģinātās refleksijas metodes. Metodes tika izmēģinātas no 2021. gada 20. marta līdz 2021. gada 18. maijam. Katra metode tika izmēģināta četrās paralēlajās klasēs, katra vairākas (2-4) reizes. Tiks aprakstīts, kāpēc katra vietne vai metode tika izvēlēta, kā tā tika pielietota mācību stundās, gadījuma pētījuma ietvaros. Nākamajā, 3. nodaļā tiks sniegts metožu izvērtējums un to piemērotības un priekšrocību salīdzinājums apkopotā veidā.

2.2.1. Digitālais rīks Kahoot!

5.attēls. Piemērs Kahoot! izmantošanai stundas refleksijas daļā

Ar gadījuma pētījuma ietvaros veiktajiem novērojumiem iespējams iepazīties 3. pielikumā. Digitālais rīks Kahoot! ir spēlē balstīta skolēnu iesaistes sistēma, kas dod iespēju klases telpu uz spēles laiku pārvērst spēļu šovā, kurā skolotājs ir spēles vadītājs un skolēni iejūtas spēlētāju lomā (Wang 2020). Kahoot! stiprās puses – laika limitu un skaņu efekti bērniem, kas pavada daudz laika spēlējot spēles datorā vai telefonā raisa izteikti pozitīvas emocijas, rada vēlmi iesaistīties, tas ir viņiem pazīstams formāts. No maniem aptuveni piecdesmit 5. klašu skolēniem tikai 2 apgalvo, ka šim formāts viņiem nepatīk.

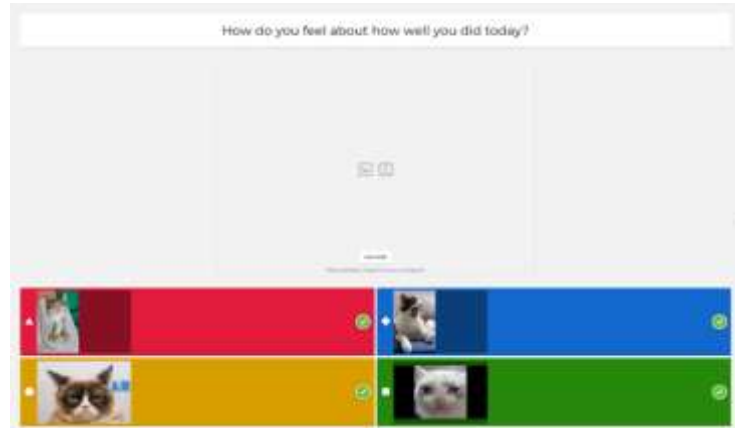
Šis digitālais rīks tika izvēlēts izmēģināšanai stundas refleksijas daļā gadījuma pētījuma ietvaros, jo, tas ir viens no “Mācītspēks” mentoru ieteiktākajiem, darba autore to izmēģinājusi dažādās stundas daļās jau mācību gada pirmajā semestrī, vienmēr saņemot pozitīvu atgriezenisko saiti no klases. Lielā mērā priekš autorei 5. klases skolēniem Kahoot! padara angļu valodas stundas īpašas, jo netiek izmantots nevienā citā stundā. .

Kahoot! funkcionalitāte pēc darba autores pieredzes mācību gada sākumā un attālināto mācību laikā, augstāka ir klātienē, kad skolēniem pieejami telefoni (ja kādam skolēnam stundas laikā nav pieejama viedierīce, tiek piedāvāts “analogis telefons”, daba lapa, kas ļauj kvalitatīvi piedalīties aktivitātē), jautājumus iespējams projicēt uz tāfeles.

Vietnē pēc spēles iespējams izsekot katra skolēna iesaistei un sniegunam, pieejami dati par katru skolēnu un visu klasi kopumā, kurus var parādīt skolēniem, neatklājot individuālu skolēnu identitāti, nosargājot privātuma robežas, bet tai pat laikā dodot iespēju izcelt uzvarētājus. Papildus motivators, izmantojot šo metodi, ir punkti, skolēni saņem vietu uz pjedestāla (izmantojot papildus vietnes, šos punktus iespējams, piemēram, krāt, sasaistot ar “Class dojo” vietni).

Attālinātā darba laikā, Kahoot! platformas izmantošanā rodas izaicinājumi. Programma saglabā savu funkcionalitāti, ja skolēniem reizē pieejams dators un viedierīce,

savukārt skolēni, kas stundā piedalās, izmantojot tikai viedtālruni, nevar kvalitatīvi piedalīties procesā aplikācijas īpatnību dēļ (nepieciešami divi ekrāni). Šo izaicinājumu iespējams risināt, veidojot izaicinājumus, ko skolēni var izpildīt sev ērtā laikā, domājot tieši par stundas refleksijas daļu, šādā gadījumā zūd iespēja refleksiju veikt stundas laikā visiem kopā.

6.attēls. Piemērs Kahoot! izmantošanai stundas refleksijas daļā

Kahoot! tieši stundas nobeiguma daļā kalpo kā motivators aktīvam skolēnu darbam stundā, atalgojums par veiksmīgu stundu, uzlabo disciplīnu klasē. Autores 5. klasēs tas kļuvis par iknedēļas rituālu, jo spēles laiks parasti ir vismaz 10 minūtes. Tomēr skolotājam jāparedz laiks tam, lai skolēni pievienotos, tehnisku problēmu risināšanai. Attālinātajā procesā Kahoot! biežāk izmantoju individuālā darba stundās, skolēni var aizpildīt Kahoot! testu sev ērtā laikā. Refleksijas daļai tas tiek izmantots eksperimentāli. Skolēniem tas ļoti patīk, jo ir iespējamas dažādas atbilžu iespējas (ar attēlu, vairākas pareizās atbildes).

2.2.2. Digitālais rīks Google Jamboard:

Google Jamboard ir Google platformas piedāvāta baltā tāfele ar ļoti nelielu funkciju klāstu, vieglu piekļuvi. Gadījuma pētījumā autore to iekļāva vienkāršas funkcionalitātes dēļ, kā arī veicot nelielu sagatavošanās darbu, ar šīs platformas palīdzību iespējams īstenot rīkus, kas klātienēs mācību laikā veiksmīgi darbojās arī analogi – termometrs, dažādas skalas, “atzīmēšanās” ar līmlapiņām. Izmantojot šo platformu iespējams gūt vizuālu priekšstatu par klasi kopumā, iespējams iesaistīt katru skolēnu, saglabājot anonimitāti, skolēnam iespēja salīdzināt savu atbildi ar klasi kopumā. Skolotājam nav iespēja iegūt datus par individuālu skolēnu. Iepriekš rūpīgi pārdomājot refleksijas saturu, izveidojot attēlu sagataves fonam (piemēram, termometrs) iespējams refleksiju veikt ļoti ātri, pat 5 minūtēs (1 minūte sagatavošanās, 2-3 minūtes aktivitāte programmā, 1- 2 minūtes īsa saruna (papildus jautājumi, tieši jautājumi, atbilžu kopsavilkuma sniegšana). Trūkums: Ja netiek lūgts skolēnus

norādīt vārdus, skolēnu identitāte nav zināma, reizēm gan arī tas ir noderīgi, domājot par jautājumiem, kas prasa īpašu atklātību.

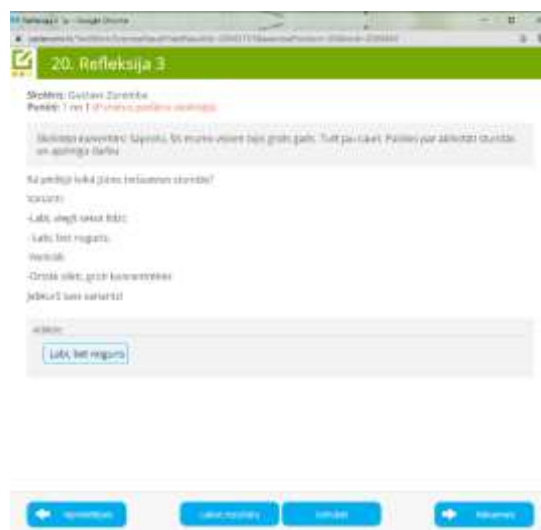
7.attēls. Piemērs Google jamboard izmantošanai stundas refleksijas daļā

Izmēģinot Google Jamborad stundās, tika atklāts, ka 5. klases skolēniem platformas lietošanai nav nepieciešamas instrukcijas, viņi to saprot instinktīvi. Šī ir ļoti piemērota metode 5. klašu vecumposmam ne tikai vienkāršā lietojuma, bet arī datu drošības dēļ, skolēni anonīmi piekļūst programmai caur saiti.

Darba autore lielā mērā turpina un plāno šo metodi izmantot regulāri, turpinoties attālinātam mācību darbam. Atgriežoties klātienē, šos pašus jautājumus ērtāk un skolēniem interesantāk veikt analogi (uz tāfeles, ar līmpalpiņām uz sienas, papīra, utt.)

2.2.3. Digitālais rīks Uzdevumi.lv

Platforma uzdevumi.lv gadījuma pētījuma ietvaros refleksijas īstenošanai tika izmantota tikai jau pašās pētījuma beigās – maijā, izmēģināta refleksijas sniegšanai vienu reizi visās 5. klasēs un vienu reizi 10. klasēs.

8.attēls. Piemērs Google jamboard izmantošanai stundas refleksijas daļā

Darba autore uzdevumi.lv asociēja vietni ar pārbaudes darbiem, tomēr, pateicoties iespējai veidot savus jautājumus ar daudzveidīgām atbildēm (arī brīvā teksta laukiem), šo platformu veiksmīgi iespējams izmantot refleksijas jautājumu uzdošanai. Tā ir lieliska iespēja īstenot refleksiju arī attālināto stundu laikā (Tāpat kā ar Kahoot!)

Visiem skolēniem ir iepriekšēja pieredze, izmantojot šo vietni, to autores bāzes skolā lieto vairāki skolotāji. Papildus motivators skolēniem – iespēja, atbildot uz refleksijas jautājumiem, nopelnīt punktus formatīvajos vai summatīvajos pārbaudes darbos, dod iespēju skolotājam vērtēt ne tikai mācību sniegumu, bet arī skolēna refleksijas prasmi, kas ļoti atbilst kompetenču mācību saturam. Uzdevumi.lv ļauj skolēniem refleksijas aktivitāti skolēniem veikt ļoti ātri, pēc tam skolotājam iespēja sniegt atgriezenisko saiti skolēna refleksijai. Pēc tam gan jāvelta laiks nākamās stundas sākumā tam, lai skolēni šo atgriezenisko saiti izlasītu. Uzdotot jautājumus saviem skolēniem par to, vai viņi pārskata pabeigtos pārbaudes darbus portālā, skolēni lielākoties atbildēja noliedzoši.

Praksi lietot platformu uzdevumi.lv stundas refleksijas daļas īstenošanai autore turpinās tālākajā darbā ar visām savām klasēm.

2.2.4. Individuāli sniegta atgriezeniskā saite:

Kvalitatīva, vienkārša un ļoti populāra refleksijas metode ir “izejas biļete”. Šī metode dod skolēniem iespēju pārbaudīt un analizēt savu sniegumu konkrētas tēmas ietvaros. Piemēram, stundas beigās skolēni tiek aicināti izpildīt uzdevumu, kas atbilst stundas sasniedzamajam rezultātam, un dod skolēniem iespēju pašiem pārbaudīt savu sniegumu. Šobrīd skolēniem darba autore dod arī instrumentu, lai viņi saprastu, kā veicies uzdevumā, kā rīkoties tālāk, piemēram komunicējot. Ja esi atbildējis pareizi 7-10 piemēros no 10, esi sasniedzis stundas rezultātus, labi sapratis tēmu; Ja esi atbildējis pareizi 5-7 jautājumos, tev vēl patstāvīgi jāatkārto tēma; Ja esi atbildējis pareizi mazāk kā pusē no jautājumiem, lūdzu nāc uz konsultāciju!

Izejas biļete (7 min)

Complete the text. Write a, an or 0 (no article).
 For breakfast on school days, I usually have 1 **a** bowl of cereal and 2 **0** juice. For lunch I have 3 **a** snack – usually **0** sandwiches and 5 **an** apple.

Choose the correct words.

- 1 There aren't **many** good cafés in my town.
- 2 I don't drink **any** juice at all. I prefer to drink water.
- 3 I eat **some** crisps, but not very often.
- 4 I never eat **any** meat.
- 5 My mum always eats **a lot of** vegetables.

9.attēls. Piemērs izejas biļetes noformējumam tiešsaistes stundā

Interesants piemērs, kas ilustrē lielākās daļas skolēnu grūtības bez vadītas aktivitātes izvērtēt savas zināšanas un sniegumu stundā: Parasti pirms izejas biļetes aizpildes pajautāju skolēniem, piemēram: Lūdzu ieraksti tērzētavā, cik labi, tavuprāt, saprati jauno vielu - Saprati lieliski, saprati labi, drīzāk saprati, drīzāk nesaprati, vispār nesaprati vai arī nezini, nevari atbildēt.

Atbildot, skolēni kopumā sliecas savu sniegumu un izpratnes līmeni vērtēt pozitīvāk nekā ir viņu patiesais sniegums. Pēc uzdevuma izpildes jautāju, vai sākotnējās atbildes sakrīt ar to, kā savu sniegumu skolēns vērtē pēc uzdevuma pārbaudes, ļoti bieži skolēni tērzētavā (daļa ļoti atklāti) atbild, ka šķita, ka gājis labāk.

Kaut arī šī ir vislaikietilpīgākā metode, bet personalizēta, tieši skolēnam rakstiski vai mutvārdos atgriezeniskā saite skolēniem, iespēja uz to atbildēt mana gadījuma pētījuma ietvaros sniedz vislielāko pienesumu skolēna iesaistei mācību priekšmetā. Attiecību veidošana ar konkrētu skolēnu rada drošības izjūtu, risina uzvedības problēmas.

Darba autore pirmā gada laikā secinājusi, ka personalizēta atgriezeniskā saite prasa apjomīgu laika resursu, kas netiek ietverts darba stundās un tarifcēts, kā arī projekta "Mācītspēks" apmācību ietvaros no pieredzējušiem skolotājiem ticis sniegts ieteikums padarīt refleksijas procesu pēc iespējas standartizētāku, radīt sistēmas un izmantot digitālos rīkus nodrošinot maksimālu skolēnu iesaisti, taupot laika un enerģijas resursus. Darba autore centusies atrast vidusceļu, piemēram, veidojot vēstuļu sagataves, darbu vērtēšanai sastādot detalizētus SLA aprakstus, kam pēc tam, sūtot skolēnam vērtējumu, pievienot īsu, personisku atgriezenisko saiti, apliecinot, ka skolotājs pamanījis skolēna progresu, izcelt pozitīvo, sniegt iedrošinājumu. Šad tad izvērstākas vēstules tiek rakstītas skolēniem ar pašvērtējuma vai uzvedības problēmām, vismaz 2 gadījumos regulāra, individuāla komunikācija lielā mērā mainījusi "problemātisku" skolēnu attieksmi stundās, ne tikai manāmi uzlabojot skolēna mācību sniegumu (vidēji par balli), bet arī radījis pozitīvāku klases klimatu, paaugstinājis konkrēto skolēnu iesaisti stundās.

Attālināto mācību laikā individuāla komunikācija ar skolēnu ir vēl būtiskāka kā klātienē mācībās, jo izpaliek neverbālā komunikācija, kas palīdz komunicēt labvēlību, komunicēt ar skolēniem klātienē stundās (skatiens, žesti, iedrošinošs smaids), svarīgi to aizstāt ar ko citu, pat, ja tas prasa papildus laika resursus. Ar individuālas atgriezeniskās saites sniegšanu iespējams ilgtermiņā palīdzēt skolēnam veidot pozitīvu attieksmi pret mācīšanās procesu, slavējot nevis rezultātu, bet novērtējot progressa esamību, attieksmi pret mācīšanos.

3. REFLEKSIJAS PAŅĒMIENU IZVĒRTĒJUMS 5. KLASES SKOLĒNU IESAISTEI ANĢĻU VALODAS STUNDĀS ATTĀLINĀTO MĀCŪBU LAIKĀ

Šajā nodaļā tiks apkopotā veidā aprakstīti gadījuma pētījuma rezultāti, veikts izmantoto refleksijas metožu salīdzinājums. Darba autore reflektē par veiksmēm un neveiksmēm gadījuma pētījuma īstenošanas laikā, domājot par refleksijas metožu izmēģināšanu stundās.

3.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums

Refleksijas veiksmīgumu vai neveiksmīgumu mācību procesā ir grūti vērtēt īstermiņā. Ir iespējams novērot skolēnu iesaisti vai analizēt metožu tehnisko funkcionalitāti, piemērotību vecumposmam. 5. klases skolēni gadījuma pētījuma darba autores skolā vēl tikai apgūst to, kas ir refleksijas process, kāda ir tā nozīme mācību darbā, tā kvalitātes uzlabošanā. Spriežot pēc tā, ka, ja stunda aizkavējusies, skolēni jūtas komfortabli beigt stundu bez tās noslēdzošās daļas, dod iespēju izdarīt secinājumu, ka refleksija arī citos mācību priekšmetos nenotiek regulāri.

Lielā mērā darba autores šī gada mērķis bija, līdztekus citām stundas daļām, mērķtiecīgi integrēt refleksijas daļu katras mācību stundas beigās, kā arī pieradināt savus skolēnus pie procesa integrēt refleksijas daļu un reflektēšanas procesu, atgriezeniskās saites sniegšanu un saņemšanu arī citās stundas daļās, panākt to, ka skolēni to uztver kā neatņemamu mācību procesa sastāvdaļu. Tas gadījuma pētījuma beigās izdevies daļēji, refleksijas daļa augstā vai apmierinošā kvalitātē tiek iekļauta visās tiešsaistes mācību stundās, reizēm īsāka kā optimālās 5 minūtes, bet ar tendenci uzlaboties kvalitātē. Refleksijas daļu izdevies iekļaut arī vismaz trešdaļā attālinātā darba stundu.

Refleksijas metodes tika plānotas saskaņā ar stundas tēmu. Ja stundā tika apgūti jauni vārdiņi, tika veikta refleksija ar Kahoot! palīdzību (iespēja pārbaudīt vārdu zināšanas, uzdot izvēles jautājumus). Izejas biļete tika izvēlēta refleksija daļas īstenošanai stundās, kurās tika apgūta gramatika. Google Jamboard tika izmantots, kad bija nepieciešamība veikt kompleksu refleksiju, piemēram, dot iespēju skolēniem pirms pārbaudes darba rakstīšanas analizēt savas zināšanas kopumā un katrā tēmā atsevišķi, lai identificētu tēmu, kas apgūstama. Uzdevumi.lv tika izvēlēts kā platforma refleksijas veikšanai formatīva pārbaudījuma attālinātas stundas ietvaros. Atvērtie jautājumi tika izmantoti radoša darba stundās, piemēram, pēc projekta darba prezentācijām, vai stundās, kad neatlika laika sagatavoties laukietilpīgākas metodes veikšanai.

3.2. Pierādījumi un pašizvērtējums

Gadījuma pētījuma ietvaros katru metodi, izņemot uzdevumi.lv lietojumu izdevās izmēģināt vairākas reizes visās 4 klasēs.

1.tabula, metožu izmēģināšanas skaits gadījuma pētījuma ietvaros laika periodā no 2021. gada 20. marta līdz 18 maijam (katrai klasei novadītas apmēram 24-26 mācību stundas no kurām 50%-60% notika tiešsaistē)

Kahoot!	Google Jamboard	Uzdevumi.lv	Iepriekš sagatavota izejas biļete	Atvērti jautājumi	Individuāla sarakse, sazvanīšanās ar skolēnu
4x visās četrās klasēs	2x visās četrās klasēs	1x visās četrās klasēs	5x visās četrās klasēs	Iekļauta visās stundās, kurās netika iekļautas pārējās	Veikta regulāri ar skolēniem, kuriem nepieciešams papildus atbalsts

Lielākoties izmēģinājums noritēja pēc plāna, īstenojot katrai plānotajai stundai paredzēto refleksiju. Gadījuma pētījuma ietvaros 2-3 reizes neizdevās īstenot plānoto refleksijas metodi (nepareizi saplānots citām stundas aktivitātēm paredzētais laiks no darba autores puses).

Spējai skolēniem pašiem vērtēt savu darbu mācību procesā ir liela nozīme (Bransford, Brown, Cocking 1999), tas palīdz audzēt kritiskās domāšanas un pašanalīzes prasmes. Pēc gadījuma pētījuma veikšanas iespējams secināt, ka gadījuma pētījuma laikā izdevies audzēt skolēnu refleksijas prasmi, pēc autores novērojuma refleksijas process lielākoties norit raiti skolēni drīzāk iesaistās refleksijas procesā, izņēmums ir viena četrām klasēm, ar kuru angļu valodas stundas lielākoties ir pēdējās stundas konkrētajā dienā, skolēni bieži stundā izteikti neaktīvi, neatsaucas skolotājam, atslēdzas no stundas pirms stundas beigām. Šajā klasē arī kopumā novērojams zemāks mācību sniegums.

Domājot par skolēnu pašu vērtējumu savām stundā apgūtajām zināšanām var secināt, ka skolēni bieži sevi vērtē kā zinošākus, bieži pirms refleksijas daļas īstenošanas, jāvelta vairākas minūtes stundas sasniedzamā rezultāta atkārtotai aktualizēšanai, nepieciešama stundā apgūtā īsa pārskatīšana, lai skolēns spētu adekvāti izvērtēt, kas saprasts, kas ne, kvalitatīvi piedalīties refleksijas aktivitātē. Lielā mērā pieļauju, ka grūtības skolēniem koncentrēties šogad ir izteiktākas kā laikā, kad mācības notika klātienē (diemžēl skolā mācu pirmo gadu un nav iespējas salīdzināt ar klātienē mācību procesu). Uz atvērtajiem jautājumiem skolēni tērzētavā vai mutiski atbild ar - es nezinu, viss labi, u.c., neatbild uz papildjautājumiem.

2.tabula. Gadījuma pētījumā izmantoto refleksijas metožu salīdzinājums

	Nodrošina visu skolēnu iesaisti	Skolotājs var bērnam individuāli atbildēt, sniegt atgriezenisko saiti refleksijai	Skolotājs zina bērna identitāti, iespējams iegūt datus par katru bērnu	Iespējams iegūt un skolēniem sniegt apkopotus datus par visu klasi	Labi darbojas arī viedtālrunī	Positīvas atsauksmes no pašiem skolēniem
Kahoot!	x		x	x		x
Uzdevumi.lv	x	x	x		x	
Individuāla saruna ar skolēnu Whatsapp, telefoniski, vai e-klasē		x	x		x	x
Google Jamboard	x			x	x	
Atvērti jautājumi vai izejas biļete stundas beigās		x			x	

Tabulā redzams gadījuma pētījuma laikā izmēģināto refleksijas metožu salīdzinājums sešās kategorijās. Pēc gadījuma pētījuma veikšanas var secināt, ka attālinātajām mācībām piemērotākās refleksijas metodes no izmēģinātajām ir Kahoot!, uzdevumi.lv un individuāla komunikācija ar skolēnu sarakstē, iezvanā, vai konsultācijā. Šīs metodes ļauj skolotājam iegūt visvairāk datu par skolēniem, palīdz izprast skolēnu izjūtas par darbu stundā, pašsajūtu klasē, ļauj redzēt skolēnu refleksijas prasmju līmeni.

Kahoot! ir piemērota metode, ja skolēniem pieejams tehniskais nodrošinājums (daturs vai daturs un viedtālrunis), spēles formāts paaugstina skolēnu iesaisti ne tikai refleksijas procesā, bet arī mācību procesā kopumā. Domājot par iesaisti, tikpat piemērota ir arī individuāla sarakste, komunikācija, saruna ar skolēnu, tas ļauj veidot attiecības starp skolotāju un bērnu, vairo bērna uzticēšanos skolotājam. Mērķtiecīgi veidojot komunikāciju ar bērniem, kas klases vidē rada problēmas, piemēram, traucē stundās un/vai piedzīvo emocionālas grūtības, vai iepalikuši vielas apgūvē, ļauj lēnām veidot labāku klases klimatu, kas, savukārt, sniedz lielu pienesumu klases kopējai iesaistei gan refleksijas, gan mācību procesā.

Google Jamboard ir ļoti laikietilpīga metode, piemērota stundām, kas veltītas refleksijai, skolēni tajā labprāt piedalās. Izmantojot šo metodi skolēnus gan grūtāk kontrolēt, izsekot individuāliem skolēniem, pastāv risks refleksijai neizdoties.

Visnepiemērotākā metode, domājot par šī skolotāja pieredzes darbā veiktā novērojuma rezultātiem, attālinātajam mācību procesam ir atvērtie jautājumi. Pēc darba autores novērojumiem, aktīvi atbildes sniedz tikai kopumā aktīvākie skolēni, lielākoties tiek sniegtas pozitīvas atbildes. Lielākā daļa skolēnu, kam grūtību, neizteiks tās skaļi vai nerakstīs tērzētavā, ja redzams paša skolēna vārds, skolēni vēlas klases biedru acīs veidot pozitīvu tēlu, Skolotājam neveidojas dati par klasi kopumā. Izejas biļete piedāvā struktūru, iespēju skolēnam izdarīt

secinājumus refleksijā, izmantojot datus par savu sniegumu, bet skolotājs visdrīzāk, ja šīs izejas biļetes netiek ievāktas neuzzina, kā skolēnam gājis. Lielā mērā tas ir pieņemami, jo skolēns šādi netieši saņem ziņu, ka pats atbildīgs par savu mācību procesu. Piemēram, ja izejas biļetes uzdevumā gājis slikti, un skolotājs norādījis ka ar noteiktu kļūdu skaitu uzdevumā jāierodas nākamajā konsultācijā, lai apgūtu iztrūkstošās zināšanas pirms pārbaudes darba, un skolēns to nav izdarījis, neapmierinošs vērtējums tikai vēlreiz pierāda refleksijas gaitā uzzināto. Šādos gadījumos svarīgi pēc šādiem gadījumiem šo jautājumu aktualizēt klasē, motivēt skolēnus meklēt nepieciešamo palīdzību pie skolotāja.

4. DALĪŠANĀS PROFESIONĀLAJĀ PIEREDZĒ

Šajā nodaļā tiks aprakstīta autores dalīšanās profesionālajā pieredzē nozīme, aprakstīti veidi kā darba autore pilnveidojas profesionāli, kā dalās pieredzē ar kolēģiem, kā plāno dalīties ar šī skolotāja pieredzes darba rezultātiem. Tiks sniegti pierādījumi par dalīšanos. Darba autore līdztekus angļu valodai māca priekšmetu dizains un tehnoloģijas vidusskolai. Tā kā šis priekšmets tiek skolās īstenots pirmo gadu, un darba autore ir vienīgais skolotājs bāzes skolā, kas šo priekšmetu māca, aktivitātes ārpus skolas lielākoties notiek šajā priekšmetā. Angļu valodas stundu plānošanā un īstenošanā darba autore saņem daudz atbalsta no bāzes skolas valodu jomas kolēģiem, pieejams lielisks Oxford izdevniecības digitālais resurss un grāmata (English plus), kas piedāvā bagātīgus materiālus, darba autore, domājot tieši par angļu valodas stundām, šobrīd drīzāk smeļas resursus skolas iekšienē ne ar tiem dalās. Profesionālā pilnveide angļu valodā ārpus universitātes un skolas vairāk plānota nākamajam gadam, šī brīža noslodzes apstākļos, izvērtējot prioritātes un ieguvumus tika nolemts vairāk resursu ieguldīt priekšmeta dizains un tehnoloģijas attīstībā valstī un materiālu veidošanā darbam skolā (šajā priekšmetā nav pieejamu gatavu lietojamu mācību materiālu, kā tas ir angļu valodā).

4.1. Teorētiskais un praktiskais pamatojums

Patstāvīga profesionālā pilnveide ir skolotāja darba neatņemama sastāvdaļa.

Šobrīd tiek piedāvātas plašas iespējas skolotāju profesionālajai pilnveidei, pieejamas Skola2030 rīkotas konsultācijas un semināri sociālajā tīklā Facebook, VISC rīkoti pilnveides kursi, mācību materiālu izdevniecību rīkoti semināri, kuros skolotāji tiek iepazīstināti ar nozares aktualitātēm, jaunumiem.

Informācija par 2021. gadā pieejamām bezmaksas profesionālās pilnveides iespējām pieejama VISC mājas lapā (VISC 2021).

Tā kā šobrīd piedzīvojam attālinātu darbu un izglītību, īpaši efektīvi ir dalīties interneta vidē, sociālajos tīklos, tāpēc ir pieaudzis arī dažādu tiešsaistes semināru piedāvājums.

4.2. Pašvērtējums un pierādījumi.

Digitālo platformu un sociālo tīklu piedāvātās iespējas, īpaši šī brīža epidemioloģiskās situācijas laikā, sniedz iespēju īsā laikā sasniegt pēc iespējas plašāku auditoriju.

Iespējams pieņemt, ka autores veiktā darba rezultāti īpaši aktuāli ir citiem jaunajiem skolotājiem, līdz ar to, lai sasniegtu šo auditoriju, vispiemērotākā stratēģija dotajā brīdī ir dalīšanās interneta platformās, kuras aktīvi lieto projekta “Mācītspēks” dalībnieki, kā arī plašāka Latvijas skolotāju auditorija.

Šī brīža situācijā (pedagogi tiek iedrošināti skolā netikties, strādā no mājām, darba autores bāzes skola atrodas vienā no COVID-19 smagāk skartajiem reģioniem Latvijā), īpaši mācību gada noslēguma daļā, dalīšanās skolas vidē iespējama mazāk, jo nenotiek regulāras sapulces. Dotajā brīdī tiešsaistes sapulcēs tiek risināti neatliekami organizatoriski jautājumi, kolēģi kopumā neaktīvi, cenšas pēc iespējas ātrāk atgriezties pie ikdienas pienākumiem. Autore apņemas ar darbā gūtajām atziņām dalīties arī savas skolas vidē, bet laikā, kas būtu piemērotāks, lai dalīšanos īstenotu, piemēram, nākamā mācību gada sākumā, augusta beigās.

10.attēls. Ekrānšāviņš no Youtube platformas Digitālie skolotāji sākumlapas

Darba autore pieredzē jau dalās:

1. Veidojot video instrukcijas mācību stundās izmantojamiem digitālajiem rīkiem, kas tiek ievietotas platformā “Digitālie skolotāji”, ko izveidojusi “Mācītspēks” kolēģe Andra Rektiņa (13. un 14. pielikums). Auditorija -395 cilvēki, kas pierakstījušies uzzināt jaunumus;
2. Daloties ar stundu materiāliem, manis izveidotajām SLA tabulām Facebook.com grupā “Dizains un tehnoloģijas” ko izveidojusi “Mācītspēks” kolēģe Ieva Maļinovska (11. un 12. pielikums). Šobrīd grupā apvienojušies vairāk kā 300 Dizaina un tehnoloģiju skolotāji no visas Latvijas;

3. Piedaloties Skola 2030 rīkotajās konsultācijās dizaina un tehnoloģiju priekšmeta skolotājiem, darba autore ir konsultācijā piedalījusies arī kā runātāja, pastāstot par darba organizācijas veidu priekšmetā dizains un tehnoloģijas, dalījies ar darbu nodošanas un atgriezeniskās saites sniegšanas sistēmu, kas izveidota Google diskā (pierādījums 10. pielikumā);

4. Lai pilnveidotos zināšanās par metodiku darba autore piedalījies vairākos semināros (pierādījumi 9. pielikumā), regulāri piedalās Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas rīkotajās “Neatliekamās metodiskās palīdzības” sesijās, kurās aktīvi dalās pieredzē ar kolēģiem.

Darba autore pieredzē plāno dalīties:

Lai atspoguļotu darba rezultātus vēl plānots izveidot PDF dokumentu ar stundas refleksijas metožu idejām, kas veiksmīgi piemērojamas vēlīnās sākumskolas un agrās pamatskolas klasēs, daloties ar skolotāja pieredzes darbā uzkrātajām atziņām un pozitīvajiem piemēriem. To plānots padarīt pieejamu iepriekš minētajās vietnēs, kuras darba autore jau aktīvi lieto, projekta “Mācītspēks” sociālajos medijos un valodas mācību jomas grupā WhatsApp, izsūtīt kolēģiem darba autores bāzes skolā.

SECINĀJUMI:

- Veiksmīga stundas refleksijas daļa dod iespēju katram skolēnam iesaistīties refleksijas procesā. Refleksijas daļa ir būtiska, jo palīdz skolēniem attīstīt Skola 2030 pilnveidotā mācību satura kontekstā izvirzītās caurviju prasmes – pašvadītu mācīšanos un digitālo prasību.
- Veiksmīgi īstenota, regulāra stundas refleksijas daļa dod skolēniem iespēju laika gaitā attīstīt pašanalīzes prasmes, prasmes plānot un izvērtēt savu mācīšanos, izvērtēt savas mācīšanās efektivitāti, dod pienesumu pozitīvas klases vides veidošanā. Veiksmīgas refleksijas īstenošanā tiek cienītas skolēnu robežas, piedomāts pie skolēnu emocionālās labsajūtas.
- 5. klašu angļu valodas stundās, vadoties pēc gadījuma pētījuma rezultātiem, būtiska ir stundas un arī refleksijas daļas nemainīga struktūra. Vēlams izmantot vienu vai vairākas (2-3) metodes, kas atkārtojas regulāros intervālos. 5. klašu skolēni vēl tikai apgūst prasmi analizēt savu darbu, iegūst nepieciešamo prasmju kopumu. Veiksmīga refleksija 5. klasēs ir skolotāja vadīta, secīga.
- Attālināto mācību laikā ļoti būtiska ir katra skolēna iesaiste, gan, lai skolotājam būtu iespēja pilnvērtīgi iegūt datus par klasi, gan arī, lai radītu emocionāli drošu klases vidi katram skolēnam, lai daļa skolēnu nejustos neievēroti, atstāti novārtā.
- Izmantotajiem digitālajiem rīkiem 5. klasēs jābūt vecumposmam drošiem, vienkāršiem, skolēnu digitālajām prasmēm 5. klašu vecuma grupā atbilstošiem, brīvas piekļuves (neveidojot profilus), lai skolēnu dati nenokļūtu interneta telpā.
- Skolēni 5. klašu vecuma posmā piedzīvo uztraucošas, emocionālas pārmaiņas, iejūtas jaunā klases kolektīvā, veidojas viņu pašnoteikšanās prasmes, atšķiras skolēnu personisko robežu izjūta, būtiski izvēlēties refleksijas metodes, kas atbilst skolēnu emocionālajām vajadzībām, nepārkāpj robežas.
- Skolotāju anketēšanas rezultāti sniedz informāciju par to, ka anketētie skolotāji stundas refleksijas daļu uzskata par līdzvērtīgi izaicinošu stundas apjēgšanas daļai. Vismazāko izaicinājumu skolotājiem sagādā stundas ievada, aktualizācijas daļa. Iezīmējamais izaicinājums stundas refleksijas daļu iekļaut katrā stundā, arī daļai anketēto skolotāju šī prakse vēl nav izveidojusies kā paradums.
- Kopumā stundas refleksijas daļa ir ļoti īsa, nozarē (Skola 2030 materiāli, Latvijas Universitātes lekcijas, projekta “Mācītspēks” semināri) bieži izskan ieteikums tai veltīt 5 minūtes. Pieredzes darba ietvaros anketētie skolotāji šai mācību stundas daļai velta pat tikai

2-3 minūtes. Kvalitatīva refleksija 5. klases vecuma posmā prasa vairāk laika. Iegūtie dati ļauj secināt, ka kvalitatīva refleksija mācību stundās pamatskolā visdrīzāk tiek īstenota reti.

- Paši skolēni refleksijai dod priekšroku spēles tipa digitālajiem rīkiem, īpaši, Kahoot!
- Skolēnu iesaisti visvairāk pozitīvi ietekmē spēles tipa rīki, spēles izmantošana refleksijas daļā motivē skolēnus paveikt stundas darbu, lai saņemtu kāroto aktivitāti. Novērojuma rezultātā, darba autore var secināt, ka ļoti liela nozīme skolēnu iesaistes mācību darbā veicināšanai ir arī skolotāja individuālajai komunikācijai (e-klasē, konsultācijās, ja nepieciešams, telefoniski pēc skolotāja iniciatīvas), skolēnam, īpaši pamatskolas vecumposmā ļoti būtiska ir individuāla saikne ar skolotāju, kvalitatīvas attiecības. Tieši attālināto mācību procesā, darba autorei izdevies dažus skolēnus, kas klātienē mācību laikā stundās bija mazaktīvi motivēt iesaistīties stundās vairāk.
- Abas refleksijas daļas - snieguma novērtēšana, un zināšanu pārnese, vispārināšana pamatskolas pirmo klašu grupā ir laikietilpīga. Refleksijas prasmes apgūšanai varētu veltīt atsevišķas stundas, bet stundas ietvaros vismaz 10 minūtes. Svarīgi iekļaut atgriezenisko saiti, jautājumus, kas veicina refleksiju visās stundas daļās, refleksija stundas beigās ir reflektīvas aktivitātes stundas garumā turpinājums.
- 5. klases posmā nepieciešams meklēt un stundās iekļaut refleksijas metodes, kas skolēniem pakāpeniski dod iespēju apgūt prasmi kritiski vērtēt savu sniegumu. 5. klašu skolēni pēc darba autores novērojumiem kopumā ir tendēti sevi vērtēt kā zinošākus kā patiesībā (protams, pastāv izņēmumi, skolēni ar izteikti zemu pašapziņu).
- Darba autore var secināt, ka, domājot par labas stundas refleksijas daļas pazīmēm, līdzšinējā pieredzē labu refleksijas daļu nav izdevies īstenot vai izdevies īstenot reti, tiek veiktas iestrādes refleksijas procesa pilnveidei. Lielā mērā izdevies refleksijas daļu ieviest kā neatņemamu tiešsaistes stundu sastāvdaļu. Laika gaitā darba autore iegūs arvien lielāku kompetenci refleksijas procesa plānošanā un vadīšanā.

PRIEKŠLIKUMI:

- Lai iegūtu pilnīgākus, drošticamākus datus par skolēnu refleksijas prasmju attīstību, būtu vēlams veikt garāku kvalitatīvu pētījumu, novērojot skolēnu mācību sasniegumus dinamikā, ievācot papildus datus par skolēnu pašsajūtu klasē.
- Refleksijas daļai regulāri atvēlēt pietiekamu laika apjomu, 5-10 minūtes stundas beigās, cenšoties īstenot abus mācību notikumus, pārliecinoties par skolēnu iesaisti, pārrunājot ne tikai stundu bet arī paši refleksijas procesu.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

GRĀMATAS UN ZINĀTNISKIE RAKSTI:

1. Baker, J., A.(2006). *Contributions of teacher–child relationships to positive school adjustment during elementary school*. Journal of School Psychology, Volume 44, Issue 3, 211-229. Pieejams: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022440506000215> [Skatīts 2021. gada 25. aprīlī].
2. Boud, D., Keogh, R., Walker, D. (2005). *Reflection: Turning Experience into Learning*. Routledge Falmer, Taylor&Francis Group, London and New York. Pieejams: <https://craftingjustice.files.wordpress.com/2017/04/david-boud-rosemary-keogh-david-walker-reflection-turning-experience-into-learning-routledge-1985-pp-1-165.pdf> [Skatīts 2021. gada 17. aprīlī]
3. Bransford J. D., Brown A. L., Cocking R. R. (1999.) *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School: Expanded Edition*. Washington: National Academy Press. Pieejams: https://www.desu.edu/sites/flagship/files/document/16/how_people_learn_book.pdf [Skatīts 2021. gada 19. aprīlī]
4. Damon, W., Lerner, R., M., (2008). *Child and Adolescent Development, An Advanced Course*. John Wiley&Sons, Inc., New Jersey, Canada. Pieejams: <https://www.worldcat.org/title/child-and-adolescent-development-an-advanced-course/oclc/190876650> [Skatīts 2021. gada 17. aprīlī]
5. Danese, A. and Smith, P. (2020). *Debate: Recognising and responding to the mental health needs of young people in the era of COVID-19*. Child & Adolescent Mental Health, 169-170. lpp. Pieejams: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7461529/> , [Skatīts 2021. gada 25. aprīlī].
6. Fernāte D., Daniela L. Kalniņa D., Maslo I., Žogla I. (2008). *Latvijas Universitātes raksti*. 741. sējums, Latvijas Universitāte. Pieejams: <https://www.lu.lv/materiali/apgads/raksti/741.pdf> [Skatīts 2021. gada 18. aprīlī]
7. James, W. (1890). *The principles of psychology*. Vol. 1, New York, Henry Holt And Company, Izmantotā nodaļa pieejama: <https://psychclassics.yorku.ca/James/Principles/prin4.htm> [Skatīts 2021. gada 20. maijā]

8. Kurt., S (2020). *Jean Piaget and His Theory, Stages of Cognitive Development*. Pieejams: <https://educationaltechnology.net/jean-piaget-and-his-theory-stages-of-cognitive-development/> [Skatīts 2021. gada 15. maijā].
9. Kraut, R., (2012). *Aristotle on Becoming Good: Habituation, Reflection, and Perception*. The Oxford Handbook of Aristotle, published online.
10. McLaughlin, M., W., Talbert, J., E., (1993) *Contexts That Matter For Teaching And Learning, Strategic Opportunities for Meeting the Nation`s Educational Goals*. Stanford University, Center for Research on the Context of Secondary School Teaching. Pieejams: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED357023.pdf> [Skatīts 2021. gada 17. aprīlī].
11. Nicol, D. (2007). Keynote paper: *Principles of good assessment and feedback. Theory and practice*. Pieejams: https://www.reap.ac.uk/reap/public/Papers/Principles_of_good_assessment_and_feedback.pdf [Skatīts 2021. gada 10. maijā].
12. Wang, A. , I. (2020). *The effect of using Kahoot! for learning – A literature review*. Pieejams: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360131520300208> [Skatīts 2021. gada 15. maijā].

PUBLIKĀCIJAS INTERNETĀ:

1. Binu P.M (2020). *The role of feedback in classroom instruction*. Pieejams: https://www.researchgate.net/publication/341001364_Reflective_Teaching_The_Key_to_Effective_Ongoing_Professional_Development_for_ESL_Instructors [Skatīts 2021. gada 1. maijā]
2. Catlaks, G. (2019). *Kompetenču pieeja mācību satura īstenošanā*. Pieejams: <https://skola2030.lv/admin/filemanager/files/2/Skola2030%20vertibu%20konf%20G%20Catlaks.pdf> [Skatīts 2021. gada 10. aprīlī].
3. drossinternets.lv (2021). *Sociālie tīkli*. Pieejams: <https://drossinternets.lv/lv/info/socialie-tikli> [Skatīts 2021. gada 20. maijā].
4. Ministru kabinets (2018) *Ministru kabineta noteikumi Nr. 747, Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem* (prot. Nr. 56 38. §). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303768-noteikumi-par-valsts-pamatizglitibas-standartu-un-pamatizglitibas-programmu-paraugiem> [Skatīts 2021. gada 25. martā].
5. Mituze, A. (2021.) *Attīstības psiholoģija*, Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: <https://enciklopedija.lv/skirklis/7374> [Skatīts 2021. gada 20. maijā].
6. Pizor, C. (2020). *Bērnu drošība tiešsaistē OUCH!* Pieejams:

- <https://www.esidross.lv/2020/09/25/bernu-drosiba-tiessaiste-ouch-09-2020/>) [Skatīts 2021. gada 20. maijā].
7. Skola 2030 (2021). *Domāt. Darīt. Zināt. Ziņu izdevums skolotāju atbalstam pilnveidotā mācību satura un pieejas īstenošanai*. Nr. 16 (Februāris 2021), 22.-28.lpp. Pieejams: https://skola2030.lv/admin/filemanager/files/2/zurnal_16.pdf [Skatīts 2021. gada 20. aprīlī]
  8. Vanags, E. (publicēts 2019. gada 28. oktobrī), Pašvadīta mācīšanās – kas tas ir? <https://www.skola2030.lv/lv/jaunumi/blogs/pasvadita-macisanas-kas-tas-ir> [Skatīts 2021. gada 26. aprīlī].
  9. Vierstra, G. (2020). *8 ways distance learning makes it harder to focus*. Pieejams: <https://www.understood.org/en/school-learning/learning-at-home/homework-study-skills/distance-learning-focus-challenges> [Skatīts 2021. gada 26. aprīlī].
  10. VISC (2021). *Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide 2021. gadā*. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/jaunums/pedagogu-profesionalas-kompetences-pilnveide-2021gada> [Skatīts 2021. gada 27. aprīlī].
Oliņa, Z., Ušča, I. (2020). *Deviņi mācību notikumi efektīvai stundai (pēc R. Gaņģē)*. Pieejams: <https://skola2030.lv/index.php/lv/jaunumi/blogs/devini-macibu-notikumi-efektivai-stundai> [Skatīts 2021. gada 18. aprīlī].
  11. VISC (2020). *Atbalstoši materiāli, gatavojoties attālinātajām mācībām pēc skolēnu rudens brīvdienām*. Pieejams: <https://www.visc.gov.lv/lv/jaunums/atbalstosi-materiali-gatavojoties-attalinatajam-macibam-pec-skolenu-rudens-brivdienam> [Skatīts 2021. gada 25. martā]

PIELIKUMI

1. pielikums: *Vizuālie palīgldzekļi stundā (stundas prezentācija), prezentācija, ievērojot identisku struktūru, tiek veidota katrai stundai*

 <h2>Food and Health</h2> <p>English Online lesson 07.04.2021.</p> 	<h3>How was your Easter holiday? What did you eat?</h3> <p>What did you like about your holiday? What as the best thing?</p> 			
 <h3>Outcome of the lesson</h3> <p>I can talk about food and meals using some, any, much, many and a lot of</p> 	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="855 864 1070 1178"> <h4>Much (U)</h4> <p>-There isn't much cheese on my pizza. -How much cheese is there on your pizza?</p> </td> <td data-bbox="1070 864 1262 1178"> <h4>Many (C)</h4> <p>-How many olives are there on your pizza? -There aren't many olives on my pizza.</p> </td> <td data-bbox="1262 864 1445 1178"> <h4>A lot of (C&U)</h4> <p>-There are a lot of olives on my pizza. -There's a lot of cheese on my pizza.</p> </td> </tr> </table>	<h4>Much (U)</h4> <p>-There isn't much cheese on my pizza. -How much cheese is there on your pizza?</p>	<h4>Many (C)</h4> <p>-How many olives are there on your pizza? -There aren't many olives on my pizza.</p>	<h4>A lot of (C&U)</h4> <p>-There are a lot of olives on my pizza. -There's a lot of cheese on my pizza.</p>
<h4>Much (U)</h4> <p>-There isn't much cheese on my pizza. -How much cheese is there on your pizza?</p>	<h4>Many (C)</h4> <p>-How many olives are there on your pizza? -There aren't many olives on my pizza.</p>	<h4>A lot of (C&U)</h4> <p>-There are a lot of olives on my pizza. -There's a lot of cheese on my pizza.</p>		
<table border="0"> <tr> <td data-bbox="240 1223 528 1547"> <h4>Some (C&U)</h4> <p>There are some olives on my pizza. There is some cheese on my pizza.</p> </td> <td data-bbox="528 1223 839 1547"> <h4>Any (C&U)</h4> <p>-There aren't any olives on my pizza. -Are there any olives on your pizza? -Is there any cheese on your pizza?</p> </td> </tr> </table>	<h4>Some (C&U)</h4> <p>There are some olives on my pizza. There is some cheese on my pizza.</p>	<h4>Any (C&U)</h4> <p>-There aren't any olives on my pizza. -Are there any olives on your pizza? -Is there any cheese on your pizza?</p>	<h3>Let's watch a video!</h3> 	
<h4>Some (C&U)</h4> <p>There are some olives on my pizza. There is some cheese on my pizza.</p>	<h4>Any (C&U)</h4> <p>-There aren't any olives on my pizza. -Are there any olives on your pizza? -Is there any cheese on your pizza?</p>			

Wednesday, April 7, 2021

Some, any, much, many and a lot of lietojums

(daudzumu apzīmējoši vārdi)

Textbook, page 55, task 2

1	4
2	5
3	6

Wednesday, April 7, 2021

2 Look at the pictures and complete the sentences.

meat, crisp, pasta, rice, vegetables, cheese, peas, grapes

Uncountable	Countable
How much...? There's a lot of pasta. There's some rice. There isn't much cheese. There isn't any fruit.	How many...? There are a lot of crisps. There are some peas. There aren't many grapes. There aren't any chicks.

3 Look at the sentences in exercise 2 and choose the correct words in rules 1-3.

RULES

- We use **much** / **many** with uncountable nouns.
- We use **much** / **many** with countable nouns.
- We often use **any**, **much** and **many** in questions and **negative** / **affirmative** sentences.
- We use **some**, **any** and **a lot of** with countable and uncountable nouns.

Textbook, page 55, task 3

Rules:

- We use **much** with **uncountable** nouns. (? -)
- We use **many** with **countable** nouns. (? -)
- We often use **any**, **much**, and **many** in questions and **negative** sentences.
- We use **some**, **any**, and **a lot of** with **countable** and **uncountable** nouns.

Wednesday, April 7, 2021

Textbook, page 55, task 4

Cik?

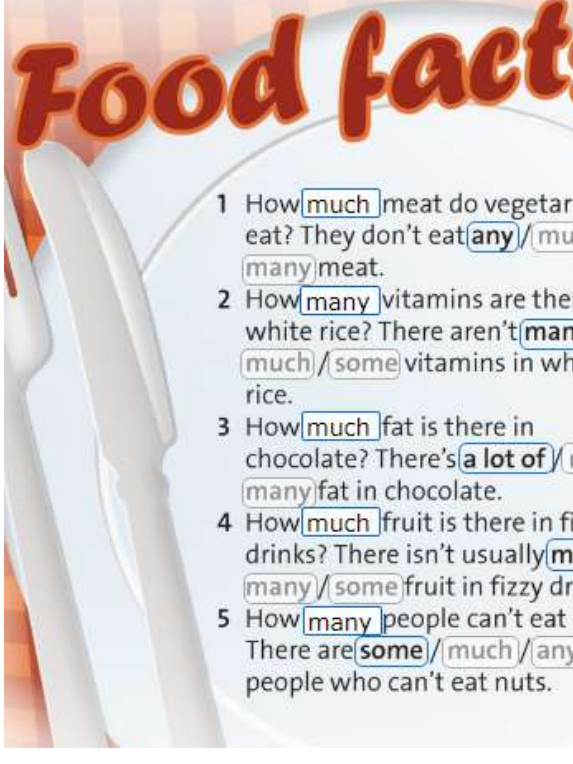
How many?

How much?

Food facts

- How **much** meat do vegetarians eat? They don't eat **any** / **much** / **many** meat.
- How **many** vitamins are there in white rice? There aren't **many** / **much** / **some** vitamins in white rice.
- How **much** fat is there in chocolate? There's **a lot of** / **much** / **many** fat in chocolate.
- How **much** fruit is there in fizzy drinks? There isn't usually **much** / **many** / **some** fruit in fizzy drinks.
- How **many** people can't eat nuts? There are **some** / **much** / **any** people who can't eat nuts.

Extra tasks:

Workbook, page 45, task 2,3

Let's check ourselves and reflect:

Let's play **Kahoot!**

2. pielikums: Stundas plāns dubultstundai minūšu stundai II (viena stunda notiek tiešsaistē, otra daļēji attālināti, iekļaujot dubultstundas refleksijas daļu), stundas refleksijas daļa notiek attālināti

Skolotājs	Anna Šveisberga
Mentori:	Inese Zāle, Indra Odiņa
Datums:	17.05.2021.
Skolēnu skaits:	12-13 (stunda tika īstenota 4 klasēs)
Mācību priekšmets	Angļu valoda
Stundas mērķis:	Lasītprasmes un klausīšanās prasmes audzēšana. Skolēni lasa tekstu par tēmu “Sports”, tekstā izmantoti tēmā apgūtie vārdiņi – zināšanu nostiprināšana. Skolēnu zināšanu par vārdiņiem tēmā “Sports” pārbaude
Sasniedzamie rezultāti:	Lasot tekstu, protu atrast noteiktu informāciju; Esmu pārliecinājies par to, cik labi esmu apguvis vārdiņus par tēmu “Sports”

Laiks, stundas daļa	Skolotāja darbības	Skolēnu darbības	Mācību organizācijas forma, izmantotie mācību līdzekļi

Stundas ievaddaļa, 5-7 minūtes	Skolotājs pieslēdzies tiešsaistes stundai platformā Virtualaskola.lv, sagaida skolēnus, sasveicinās. Stundu sāk sarakstā noteiktajā laikā, vai, kad pievienojušies vismaz ¾ skolēnu. Stundu sāk ar emocionālu iedrošinājumu, apjautājas par skolēnu sajūtām, atbild uz skolēnu vēstījumiem čātā. Stundu sāk uz ekrāna parādot slaidu ar stundas nosaukumu “Sport. Olympic games”. Skolēniem pajautā: As we are talking about sport, what`s your favorite sport and why?”	Skolēni pieslēdzas stundai, čata logā vai mikrofonā dod ziņu par klātbūtni stundā. Atbild uz skolotājas jautājumiem.	Virtualaskola.lv platforma, Canva.lv vietnē veidota prezentācija
2-3 minūtes Sasniedzamā rezultāta formulēšana	Skolotāja parāda skolēniem slaidu, kurā anglicki rakstīti stundas mērķi: “I can read for specific information”; “I know how well I have learned the vocabulary about the topic Sport” , lūdz katru skolēnu čata logā vai mikrofonā anglicki vai latviski dalīties ar idejām par to, kas varētu tikt darīts stundā. Sekojot skolēnu atbildēm, slaidā aiz anglickā teksta pievieno tulkojumu (tulkojums ir svarīgs, jo prezentācija tiks ievietota e-klasē, kur tai piekļūst skolēni, kas nav bijuši tiešsaistes stundā)	Skolēni izlasa sasniedzamo rezultātu, čata logā vai skaļi izsaka savas domas par to, kas varētu tikt darīts stundā.	Canva.lv vietnē veidota prezentācija
5 minūtes uzdevums pirms lasīšanas	Skolotāja lūdz skolēnus atvērt pierakstu klades un mācību grāmatas 64. lpp. Uzaicina vienu no skolēniem nosaukt dienu, mēnesi un datumu. Tiek veidots pieraksts slaidā, imitējot darbu klātienē uz tāfeles. Skolotāja izstāsta skolēniem darba struktūru: “First, you are going to read the text yourselves and find the information required in task 1. Then, we are going to listen to the text 2 times and to task 2. Before we read, can you tell me, have you ever watched the Olympic games,	Skolēni atvar mācību līdzekļus – pierakstus un kladi. Uzraksta datumu kladē, sagatavojas darbam. Skolēni piedalās diskusijā vai nu izmantojot mikrofonu, vai čata funkciju.	Canva.lv vietnē veidota prezentācija, Ben Wetz, English Plus 1 Student`s book, 2019,

	what do you know....”. Skolotāja uzdod jautājumus par Olimpiskajām spēlēm, aicina skolēnus iesaistīties diskusijā.		digitālais resurss, skolēnu pieraksti.
10 minūtes. Lasīšanas uzdevums, 1. daļa	Skolotāja aicina skolēnus iepazīties ar 1. uzdevuma nosacījumiem: “What do you think we have to do?” Iedrošina skolēnus atbildēt. “Now, you`ll have 8 minutes to read the text for the first time, you need to find the names of sports in the text. Write them in you rnotes, let`s see how many we`ll find! It`s okay if you don`t understand everything, we`ll talk it through”	Skolēni izlasa uzdevuma nosacījumus, lasa tekstu, meklē tajā sporta veidu nosaukumus, izraksta tos kladē.	Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss, skolēnu pieraksti.
15 minūtes. Lasīšanas uzdevums, 2. daļa	Now let`s do task 2. What do we have to do here?...Do you remember what true and false means? Skolotāja kopā ar skolēniem izrunā uzdevuma nosacījumus, izstāsta, ka tagad papildus lasīšanai arī klausīsimies tekstu. We`re all different, some of us understand text just by reading, for some of us it`s easier to also hear the text. Listen and read along, try to see if the statements in task 2 are true or false. We`ll listen to the text 2 times, please, write the answers in your notes! Atskaņo tekstu 2x. Now, please, read through again and double-check your answers! If you have already finished, please, do these 2 extra tasks in the workbook (vocabulary). Uzdevumu pārbauda, izsaucot skolēnus, kas līdz šim stundā iesaistījušies mazāk, tā kā vairums skolēnu nelieto kameras, tiek pārbaudīts, vai viņi seko stundas gaitai. Were there any words you didnt`t know? Let`s translate those.	Skolēni lasa un klausās tekstu, kladē ieraksta pareizās atbildes. Piedalās uzdevuma pārrunāšanā. Tērzētavā ieraksta neskaidros vārdiņus, atbild viens otram, sniedzot tulkojumus.	Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss, skolēnu pieraksti.

3 minūtes, 1. stundas nobeiguma daļa. Refleksija pēc 1. lasīšanas	Skolotāja uzdod jautājumus. What was the most interesting thing you found out when reading the text? Please, each of you, answer in the chat or out loud! Skolotāja komentē skolēnu atbildes. Overall, how was the text, how would you say, it was easy to understand, rather hard, hard? Please, be honest, we are all learning. Why so? Now, let`s have a break and during the next lesson we are going to do the test but before that, let`s meet online and I`ll tell you what we`ll do tomorrow when you`ll work on your own.	Skolēni atbild uz skolotājas jautājumiem tērzētavā vai skaļi.	Virtualaskola.lv platforma - čats
	Starpbrīdis – 10 minūtes		
2-3 minūtes, stundas ievaddaļa	Skolotāja informē, ka nākamajā stundā darbs notiks attālināti. Skolēni patstāvīgi darbosies ar nelielu projektu, ka šīs stundas beigās, pēdējās 20 minūtēs tiks veikts testiņš. The test will be evaluated in %, it will not affect your mark, it`s for you and me to see how well we as a class and each of us have understood the vocabulary about sports. There might be something from today`s reading text too. Skolotāja parāda stundas sākumā rādītos stundas sasniedzamos rezultātus.	Skolēni noklausās informāciju, izsaka savas domas, uzdod jautājumus	
15 minūtes. Sagatavošanās nākamās stundas praktiskajam	Now, open your books in page 114. We are going to talk about hybrid sports for the next few lessons. Do you know what`s a hybrid? Have you heard this word? Skolotāja prezentācijā projecē iedomātu dzīvnieku-hibrīdu attēlus. Right! It`s a sport made from two other sports. I think this is going to be a fun task, might even be useful in	Skolēni atver grāmatas, atbild uzjautājumiem tērzētavā vai skaļi.	Plus 1 Student`s book, 2019, digitālais resurss, Canva.com

darbam, lasīšana	summer, you`ll be able to try out your sports. Aicina skolēnus iepazīties ar hibrīdsportu paraugiem. Let`s read through the examples, I`ll give you 5minutes. Izrunā piemērus, uzdodot jautājumus: Which of these sports is a team game? Which seems the most fun? Why? Do you have any ideas about your own sport? Nākamajā stundā paši pēc šī parauga veidosiet savu sporta veida ideju. Nosacījumi 2. uzdevumā, pēc tam izrunāsim klasē. Rīt e-klasē tiks ievietota nepieciešamā informācija, instrukcijas darbam. It will be fun, guys! I`m excited to hear your ideas.	Skolēni iepazīstas ar darba paraugiem. Izlasa tekstu. Atbild uz skolotājas jautājumiem.	veidota prezentācija.
2 minūtes – sagatavošanās testam	Skolotāja iepazīstina skolēnus ar testa nosacījumiem uzdevumi.lv. Izstāsta par jautājumu skaitu un formu. Izstāsta, ka pēdējie 3 jautājumi ir refleksijas daļa, ka visas atbildes pēdējos jautājumos pareizas, ka ļoti vēlas zināt, kā skolēniem iet.	Skolēni noklausās informāciju, uzdod jautājumus par neskaidro, saņem atbildes.	
20 minūtes – tests, ietverot refleksijas daļu	Skolotājs seko līdzi skolēnu progresam portālā uzdevumi.lv, tikko kāds skolēns pabeidzis darbu, izvērtē rakstveida uzdevumus. Pie refleksijas jautājumiem (atvērta tipa), atstāj savus komentārus, iedrošinājumu, atbild uz jautājumiem.	Skolēni patstāvīgi pilda testu.	Uzdevumi.lv vietne (tests veidots, pieejamās sagataves un skolotājas veidotus jautājumus)

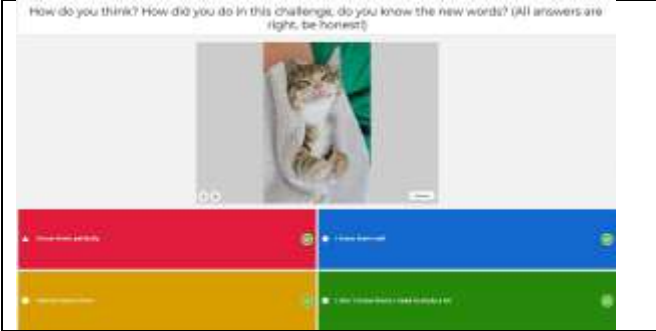
Stundā izmantotās atgriezeniskās saites metodes: Mutvārdu atgriezeniskā saite stundas tiešsaistes daļā. Rakstveida atgriezeniskā saite portālā uzdevumi.lv.

Stundā izmantotās vērtēšanas metodes: skolēnu sniegums tiek vērtēts formatīvi (%), vērtē skolēnu sniegumu testā uzdevumi.lv portālā

Skolotāja refleksija: Šī stunda lieliski reprezentē kombinētu stundu attālināto mācību laikā– aktuālais, plānotais uzdevums, skolēnu iepazīstināšana ar attālināti plānoto darbu. Daļa stundas notiek tiešsaistē, daļa attālināti. Tuvojoties semestra noslēgumam, stundās arvien vairāk laika tiek atvēlēts sarunai, skolēni bieži pauž savu nevēlēšanos mācīties, motivācijas trūkumu. Stundā nākas integrēt daudz iedrošinājuma, gan kolektīva, gan individuāla. Lai nodrošinātu skolēnu iesaisti stundās, kas nenotiek tiešsaistē, tiešsaistes stundā darba autore vienmēr cenšas skolēnus informēt par darbu, kas gaidāms attālināti, to aktualizēt, radīt interesi. Uzdevumi.lv šī pieredzes darba rakstīšanas sākotnējās stadijās netika apsvērta kā rīks refleksijas veikšanai, bet gada nobeigumā darba autore ir atklājusi, ka ar portāla starpniecību iespējams labi komunicēt ar skolēniem (saņemt izvērsta atbildes, sniegt individuālu atgriezenisko saiti), vienīgi pēc tam nākamajā tiešsaistes stundā jāatgādina, ka skolēniem jāizlasa atgriezeniskā saite, runājot ar skolēniem pierādījies tas, ka vairums skolēnu neseko līdz darba vērtējumiem, neatver jau paveiktus darbus portālā, tam atvēlu laiku nākamajā tiešsaistes stundā. Kopumā vairums skolēnu izsaka negatīvus komentārus par lasīšanas uzdevumiem, darba autore cenšas tos aktualizēt ļoti pozitīvi, entuziastiski. Šoreiz pirms teksta lasīšanas tika saņemti daudzi negatīvi komentāri čātā, bet skolēnu rakstiskā atgriezeniskā saite portālā uzdevumi.lv par uzdevumu bija diezgan pozitīva.

3. pielikums: Novērojuma protokola paraugs. Kahoot! izmantošana stundas refleksijas daļā

	<p>Katru reizi, veidojot Kahoot! testu kopš 2021. gada marta vidus, darba autore tajā iekļauj refleksijas jautājumus, īpaši noderīgi tas ir attālināto stundu (to, kas nenotiek tiešsaistē) ietvaros</p>
---	--

<p>Datums: 29.03. (5.a un 5. d) un 30.03 (5.b un 5.c)</p>	<p>Sasniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I can talk about food I like and food I dislike; 2. I know vocabulary about food. 		
			
	<p>Pieslēgšanās vietai</p>	<p>Patērētais laiks</p>	<p>Skolēnu iesaiste, spēles gaita</p>
<p>5.a</p>	<p>Iesaistās visi stundā esošie skolēni - 10</p>	<p>vairāk kā 10 minūtes vienas stundas beigās</p>	<p>Iesaistās visi stundā esošie skolēni, spēle norit mierīgi, spēles vidū 2 no bērniem sūdzas, ka ir "izmesti no spēles"</p>
<p>5.b</p>	<p>Stundā visi skolēni (ieraksts šajā klasē). Kahoot! Pilda 10 no 12.</p>	<p>vairāk kā 10 minūtes dubultstundas beigās</p>	<p>Skolēni kopumā mierīgi spēles laikā, arī klātienē klusākā klase. Spēles beigās skolēni, kas ir uz goda pjedestāla (pirmās 3 vietas) verbāli izrāda</p>

			<p>prieku par veiksmi. Daži nosaka: “Man nekad neveicas”. Īsi pārrunājam, ka ar veiksmi šeit maz sakara, secinām, ka skolēni 1. vietās jau zināja vārdiņus. (šī bija 1. stunda, kad strādājām ar šiem vārdiņiem.</p>
5.c	<p>tiešsaistē 11 no 12 skolēniem, Kahoot gan piedalās 9, pārējie neatbild. Pēc stundas izveidoju izaicinājumu, ko ievietoju dienasgrāmatās izpildei pārējiem skolēniem. daļa no skolēniem, kas jau izpildījuši, izpilda vēlreiz. 1 bērns Kahoot! rezultātā nav izpildījis, iespējams, vairākas dienas nepiedalās mācību priecēsā</p>	<p>vairāk kā 10 minūtes vairāk kā 10 minūtes vienas stundas beigās</p>	<p>Skolēni spēles laikā ļoti skaļi, izceļas strīds, viens otru apsauc. Ļoti raksturīgi šai klasei. pēc Kahoot! izpildes nevēlas izrunāt, jo stundas laiks jau beidzies, aicinu palikt 2 minūtes starpbrīdī, bet apmēram puse klases jau atslēgusies.</p>
5.d	<p>Visi skolēni, kas ieradusies stunda, pieslēdzas vietnei (9 no 12), nesūdzas par sarežģījumiem</p>	<p>vairāk kā 10 minūtes dubultstundas beigās</p>	<p>Skolēni Kahoot! spēles laikā skaļi, 4 aktīvākie klases zēni komentē savu sniegumu/ Kopumā ļoti zems kopējais rezultāts - 60%, pēc spēles to aktualizēju. Viens skolēns atbild: “Es taču visu spiedu uz dullo”. Mēģinu noskaidrot vai tas ir laika trūkuma vai nezināšanas dēļ. Skolēns atbild, ka nezināšanas. Apsolu, ka vēlreiz atkārtosim</p>

			vārdiņus nākamās stundas sākumā.
<p>Pozitīvās atziņas:</p> <ul style="list-style-type: none"> Iespējams apvienot zināšanu pārbaudi ar refleksijas jautājumiem; Lielais vairums skolēnu pozitīvi atsaucas uz attēlu izmantojumu (piemēram, emocijas simbolizējoši dzīvnieki) refleksijas jautājumos; Kahoot! izmantojums veicina iesaisti mācību stundās kopumā, nākamās stundas sākumā skolēni jaut aktīvi emocionāli pieslēgušies stundai, jautā: <i>Vai šodien atkal būs Kahoot!/? Kas man jādara, lai jūs iedotu Kahoot!/?</i> <p>Izaicinājumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Katrā klasē ir 1-2 skolēni, kuriem nepatīk vietnes izmantojums, kad jautāju, kāpēc, atbild: "Man nepatīk, ka skaita sekundes". To varētu attiecināt uz skolēnu dažādajām mācīšanās vajadzībām. kahoot! ir rīks skolēniem, kurus motivē sacensības elements, spriedze; 			

Datums: 06.04. (5.d un 5. b) un 07.04 (5.c un 5.a)	Sasniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem: I can talk about food and meals using some, any, much, many, and a lot of.
--	---

Rank	Correct answers	Unanswered	Final score
1	91%	—	9 423
2	91%	—	9 342
3	91%	—	9 264
4	100%	—	8 806
5	82%	—	8 438
6	82%	—	8 350
7	64%	—	6 887
8	64%	—	6 887
9	59%	—	5 284
10	27%	4	2 477

Šīs stundas gaita sīkāk aprakstīta			
	Pieslēgšanās vietnei	Patērētais laiks	Skolēnu iesaiste
5.a	+	13+ min	iesaistās visi stundā esošie skolēni
5.b	+	neizdodas īstenot stundā, atlikts uz nākamās sākumu	šajā klasē skolēni mazāk kā pārējās kopumā priecājas

			par Kahoot! Klases līderi ir ļoti nopietni, uz augstiem mācību sasniegumiem orientēti, klases klimats pielāgojas
5.c	+	13+ min	iesaistās visi stundā esošie skolēni
5.d	+	13+ min	neiesaistās divi no stundā esošajiem skolēniem, tie paši, kas nevēlas piedalīties kklātienē
<p>Jautājumu sarežģītības dēļ viena jautājuma izpildes laiks tika pagarināts no 30 sek uz 1 minūti, tas ļoti paildzināja spēles laiku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kopumā pārāk gara Kahoot! sesija, labāk būtu bijusi piemērota attālinātā darba stundai, ne tiešsaistei. - Skolēni savu s 			

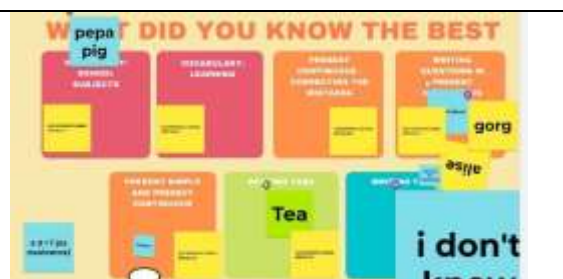
4. pielikums: Google Jamboard izmantošana stundas refleksijas daļā

Google Jamboard stundās visās 4. pētījuma bāzes klasēs izmēģināts divas reizes.

1. reizi pēc jau uzrakstīta pārbaudes darba tēmā "Learning world" Stunda tika veltīta pārbaudes darba pārrunāšanai. 20+ minūtes no stundas sākuma – refleksija par uzrakstīto pārbaudes darbu...

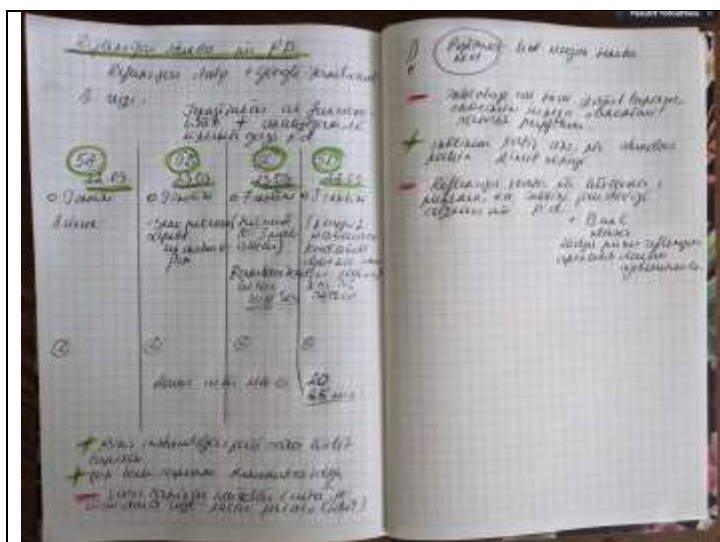
5. a klase - strukturētākā, aktīvākā no 5. klasēm, paši kārtīgi novieto lapiņas, klases līderi rāda labu paraugu

5. b klase – augstākā iesaiste

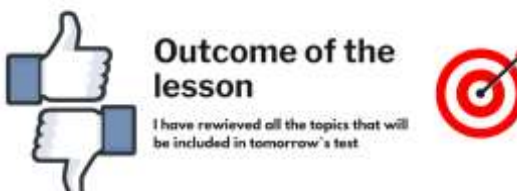
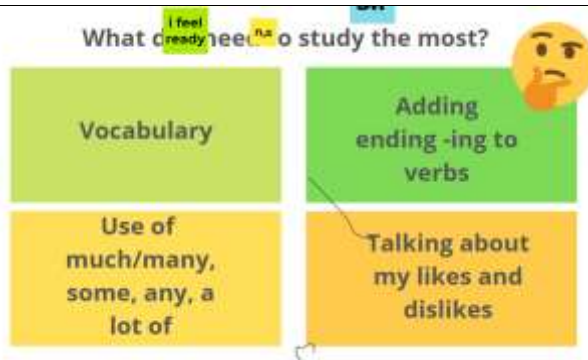
5. d klase, stundā piedalās 10 bērni no 10, refleksijas aktivitātē tikai 6, pārējie neatsaucas ne verbāli, ne čatā. Pēdējā stunda, iespējams pieņemt, ka skolēni neatrodas pie datora, pievienojušies stundai, bet nepiedalās tajā.

	Pieslēgšanās vietnei	Patērētais laiks	Skolēnu iesaiste
5.a	viegli, ātri	15 min	9 no 11, kas stundā, aktīvi, seko norādījumiem
5.b	viegli, ātri	20 min	iesaistās visi, izņemot bērnu, kam nozīmēti atbalsta pasākumi (nekad neiesaistās stundās attālināti, nāk uz klātienes konsultācijām, tiek ar atbalsta personālu). Runā uzdevuma laikā, uzdod papildus jautājumus, izdodas kvalitatīvi
5.c	viegli, ātri	20+ min	Zema, skolēni dara citas lietas – zīmē, raksta rupjības uz lapiņām. 5. c klase ir klase, kurā ir vislielākās uzvedības problēmas, kā klātienē, tā arī attālinātā darba laikā. Šai klasei stundas lielākoties ir pēdējā vai pirmspēdējā stunda dienā, tiešsaistei pieslēdzas daļa skolēnu, regulāri aktīvi ir 6 no 12 skolēniem, ar pārējiem komunikācija notiek e-klasē.

5.d	viegli, ātri	mazāk kā 20 min	zema, var noprast, ka daļa skolēnu neatrodas pie datora
<p>Pozitīvās atziņas: Skolēni kopumā apgalvo, ka ir interesanti. uz jautājumu – vai gribēsiet vēl, drīzāk atbild vienaldzīgi. Viegli lietojams rīks, skolēni saprot navigāciju bez paskaidrojuma (katrā klasē 1-2 nepieciešamas papildus instrukcijas. Arī skolēni, kas stundā piedalās no telefona var piedalīties aktivitātē.</p> <p>Izaicinājumi: Visas lapiņas parādās vienā vietā, skolotājam jāpalīdz sakārtot viena otrai blakus, lai skolēns redz un var piekļūt savai lapiņai. Ja iestājas klusuma brīdis, piemēram, kamēr tiek mainīta lapiņa, skolēni sāk darīt citas lietas programmā, zīmēt, tērzēt</p>			

2. reizi pirms nākamā pārbaudes darba tēmā “Food and health”.

Datums: 13.04. 2021. (5. d klase), 14.04.2021 (5. a, 5. b un 5. c klases)	Stundas sasniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem: 1. Esmu sagatavojies nākamās stundas pārbaudes darbam; 2. Zinu, kas man vēl pirms darba jāatkārto, ko jau zinu;		
			
<p>1. jautājums: Cik gatavs jūtos pārbaudes darbam? (termometrs);</p> <p>2. Cik daudz darba esmu ieguldījis stundās šajā tēmā? (termometrs);</p> <p>3. Kuru tēmu saprotu vislabāk? (lodziņi)</p> <p>4. Kuru tēmu vēl jāatkārto? (redzams attēlā)</p>		<p>Izmēģināti 4 dažādi foni, lai noskaidrotu, vai skolēni saprot, kuras tēmas pirms pārbaudes darba vēl jāpamācās; Kopumā process visās klasēs drīzāk juceklīgs, tikai daļa skolēnu saprot ideju.</p> <p>Visvieglākie: uzdevumi, kur jāievieto sava lapiņa skalā (termometrs)</p>	
Secinājumi pēc izmēģināšanas:			
<ul style="list-style-type: none"> Skolēniem izdevās pieslēgties, saprast bez papildus instrukcijām (5. a un 5. b klase) 			
		Patērētais laiks	Skolēnu iesaiste
5.a	klase kopumā aktīvi un strukturēti piedalās aktivitātē	10	iesaistās lielākā daļa no stundā esošajiem
5.b	viens skolēns klasē aktīvi traucē pārējiem, pārbīda lapiņas, zīmē, pārējie apzinīgi pilda	10+	iesaistās lielākā daļa no stundā esošajiem
5.c	klase drīzāk pasīvi, juceklīgi izpilda instrukcijas, jūtams, ka	10+	iesaistās lielākā daļa no stundā esošajiem

	aktivitāte skolēnus neizrauj		
5.d	klase drīzāk pasīvi izpilda instrukcijas, jūtams, ka aktivitāte skolēnus neizrauj	10+	iesaistās apmēram puse
<p>Pozitīvās atziņas: Ātra, viegla pieslēgšanās, skolēni nesūdzas par grūtībām pieslēgties. Skolēni paliek pēc stundas zīmēt (varēju apskatīt veikumu pēcpusdienā). +Skolotājam iespēja uzskatāmi redzēt datus par visu klasi, kopējos skolēnu uzskatus, ir iespēja uzdot papildjautājumus, sniegt ieteikumus, piemēram: Ja esi savu lapiņu nolīcis sarkanajā zonā, lūdzu, šodien nāc uz konsultāciju, u.c. Izaicinājumi: Skolēniem</p>			

5.pielikums: Uzdevumi.lv izmantošana stundas refleksijas daļā

Datums: 20.04.2021	Stundas sasniedzamie rezultāti, kā prezentēti skolēniem: 1. Zinu, ko darīt nākamajā stundā; 2. Apzinos, cik labi esmu apguvis vārdukus par sportu;		
<p>Outcome of the lesson</p> <p>1. I know what to do the next lesson.</p> <p>2. I know how well I have learned the new vocabulary about sports.</p> 	<p>Punkti: 1 no 1 (Punktu parādīta skaitļi)</p> <p>Skolotāja komentārs: Ja rodas jautājumi, droši raksti!</p> <p>Vai apmēram saproti, kas jādara nākamajā stundā, par ko tās projekta darbs?</p> <p>Variānti:</p> <p>Pārība saprotu</p> <p>Labi saprotu</p> <p>Ortāk saprotu</p> <p>Ortāk nesaprotu</p> <p>Neko nesaprotu</p> <p>Der arī jebkurš tavs variants</p> <p>Atbilde:</p> <p>Ortāk saprotu</p>		
<p>Punkti: 1 no 1 (Punktu parādīta skaitļi)</p> <p>Skolotāja komentārs: Prieks, ka vēl gada noslēgumā esi aktīvs, enerģisks. Paldies par rādītu iesaistību stundā. Uztic pacelšiem darbam!</p> <p>Kā pēdējā laikā jūties iesaisties stundā?</p> <p>Variānti:</p> <p>Labi, veģi sekot līdzi</p> <p>Labi, bet noguru</p> <p>Nesīk:</p> <p>Ortāk sīki, grūti koncentrēties</p> <p>Jebkurš tavs variants!</p> <p>Atbilde:</p> <p>Labi, veģi sekot līdzi</p>	<p>Punkti: 1 no 1 (Punktu parādīta skaitļi)</p> <p>Skolotāja komentārs: Es teiktu, ka ortāk labi</p> <p>Kā tev pašam šķiet, cik labi pārāni vārdukus par tēmu "sports"?</p> <p>Atbilstoši varianti:</p> <p>Loti labi</p> <p>Labi</p> <p>Ortāk labi</p> <p>Vidusēji</p> <p>Ortāk sīki</p> <p>Sīki, man vēl daudz jāpārzina par šo tēmu</p> <p>Atbilde:</p> <p>Vidusēji</p>		
	Pieslēgšanās vietai	Patērētais laiks	Skolēnu iesaiste
5.a	skolēni strādā ar vietni vairākos priekšmetos, labi pārvalda	10-25 minūtes visam testam kopā, atšķiras skolēnu starpā	2 dienu laikā iesaistījušies visi skolēni. Vairāki pilda pēc atgādinājuma.
5.b	skolēni strādā ar vietni vairākos priekšmetos, labi pārvalda	10-25 minūtes visam testam kopā, atšķiras skolēnu starpā	2 dienu laikā iesaistījušies visi skolēni. Vairāki pilda pēc atgādinājuma.

5.c	skolēni strādā ar vietni vairākos priekšmetos, labi pārvalda	10-25 minūtes visam testam kopā, atšķiras skolēnu starpā	2 dienu laikā iesaistījušies visi skolēni. Vairāki pilda pēc atgādinājuma.
5.d	skolēni strādā ar vietni vairākos priekšmetos, labi pārvalda	10-25 minūtes, atšķiras skolēnu starpā	2 dienu laikā iesaistījušies visi skolēni. Vairāki pilda pēc atgādinājuma.
Netika novērotas būtiskas atšķirības klašu starpā. Stunda un refleksijas daļa notika attālināti. Papildus motivators – vērtējums % e-klasē.			
Pozitīvās atziņas: <ul style="list-style-type: none"> • Viegli un ātri varu atbildēt katram skolēnam: • Refleksijas pievienošana pārbaudes darbos skolēniem patīk – iespēja nopelnīt papildus punktus pie pārbaudes darba, atbilde “vienmēr pareiza” • Nākamajā stundā skolēniem tiek dots laiks savus rezultātus un skolotājas atbildes – iespēja ne tikai saņemt atgriezenisko saiti, bet arī skolēni apskata savus pārbaudes darbus (esmu novērojusi (jautājot), ka bez uzaicinājums, skolēni savus pārbaudes darbus nepārskata) Izaicinājumi: <ul style="list-style-type: none"> • Netiek identificēti, viss darbojas labi! Nākamajā stundā jāpanāk, lai skolēni izlasa atgriezenisko saiti 			

6.pielikums: Izejas “Biļetes” izmantošana stundas refleksijas daļā

Datums: 23.03.(5 a. un 5. d.) un 24.03 (5.d un 5. c)	Stundas sasniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem: I can tell about food I like and food I don't like		
			
	Visās klasēs kopumā noris līdzīgi. Atšķirība drīzāk skolēnu tipu ne klašu starpā.	Patērētais laiks	Skolēnu iesaiste
5.a		5-	Grūti izmērāma. Tērzētavā atā teikumus neievieto visi, tikai aktīvākie skolēni. Pārējiem jājautā, jāizsauc individuāli.
5.b		5-	
5.c		5	
5.d		5	
Pozitīvās atziņas: Varu skolēniem, kas ievieto teikumus uzreiz sniegt atgriezenisko saiti mutvārdos. Ļoti mazs patērētais laiks. Iespēja aktualizēt būtiskas, visai klasei kopīgas pareizrakstības problēmas. Lielo burtu lietojums, “I” rakstība. Izaicinājumi: Zema skolēnu iesaiste, skolēni, kas neiesaistās procesā nav sasaucami, kontaktējami.			

 <p>Outcome of the lesson</p> <p>I know when to use some, any, much, many and a lot of</p> 	<p>Izejas biļete (7 min)</p> <p>Complete the text. Write a, an or 0 (no article).</p> <p>For breakfast on school days, I usually have _____ bowl of cereal and _____ juice. For lunch I have _____ snack – usually _____ sandwiches and _____ apple.</p> <p>Choose the correct words.</p> <p>1 There aren't many / some / much good cafés in my town. 2 I don't drink much / some / any juice at all. I prefer to drink water. 3 I eat any / much / some crisps, but not very often. 4 I never eat any / some / many meat. 5 My mum always eats a lot of / much / any vegetables.</p>
<p>Kā tev gāja? 🤔</p> <p>0-2 kļūdas - esmu ļoti labi apguvis tēmu! 3-4 kļūdas - esmu diezgan labi apguvis tēmu 5-6 kļūdas - man vēl jāpamācās 7-8 kļūdas - steidzami jāpiesakās uz konsultāciju nākamā pirmdien!</p>	

Atziņa: Pirms šāda veida izejas biļetes pildīšanas noderīgi vispirms pajautāt: Pats priekš sevis atbildi uz jautājumu, cik labi esi sasniedzis stundas mērķi, apguvis jauno tēmu (labi, drīzāk labi, viduvēji, drīzāk neesmu sasniedzis, pilnīgi neesmu sasniedzis). Pēc aktivitātes pārjautā vai rezultāts atbilda skolēna priekšstatam. Esmu saņēmusi vairākas godīgas atbildes, ka ne.

<p>Datums: 13.04 (5.d, 5 b.) un 14.04 (5. c, 5d)</p>	<p>Stundas saniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I know the vocabulary (vārdu krājums) about HEALTH; 2. I can identify adjectives of the opposite meaning (pažīstu pretējas nozīmes īpašības vārdus)
<p>Savieno pretējas nozīmes īpašības vārdus (pieraksti kladē)</p> <p>Opposite adjectives</p> <ul style="list-style-type: none"> fit fast well healthy tired <ul style="list-style-type: none"> unfit unhealthy active ill slow 	<p>😊 Ja pareizi savienoji visus 5 pārus - esi apguvis īpašības vārdus par tēmu "veselība"</p> <p>😐 Ja pareizi savienoji 4-3 vārdus pārus - vēl palam nepietas (jāpamācās šīs nākamajai stundai)</p> <p>😞 Ja savienoji 2 vai mazāk pārus - nāc uz konsultāciju Pirmdien 13:00 virtuālajā skolā</p>

7. pielikums: Atvērto jautājumu ar atbildēm Virtuālā skola.lv tērztavā vai mutiski pēc stundas tēmu apkopojoša uzdevuma uzdošana

<p>31. 03. 2021.</p>	<p>Stundas saniedzamais rezultāts kā prezentēts skolēniem:</p> <p>- I can talk about food and meals using countable and uncountable nouns</p>
----------------------	---

	<p>Adresāti: [redacted] (skolēns), 5.b klase Autors: Svaisberga Anna /darbinieks) Datums: 27.03.2021 Temats: Re: My dream school</p> <p>Sveika, [redacted] liels paldies par darbu!</p> <p>Darbā esi ieguvusi 7 balles</p> <p>Zemāk vari redzēt kā gājis katrā no vērtēšanas kritērijiem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Darbs nodots laikā (2/2p) 2.Pielikta iekļautas visas 6 sadaļas (3/3p)++ 3.Katra sadaļa aprakstīta vismaz 3 teikumos (1/3p)Katra sadaļa aprakstīta vienā teikumā 4.Teikumi gramatiski pareizi, ievēroti gramatikas un pareizrakstības likumi (2/3p) Iebūvēti there is/are iebojumi 5.Teikumi rakstīti vienkāršajā tagadnā (Present Simple) (3/3p) ++ 6.Pielikts veidots radoši. Pie katras sadaļas ir zīmējums vai kolāža (1/3p) Veidots krāsains noformējums, nav veidotas ilustrācijas/kolāžas katrai sadaļai 7.Darbs glīts un kārtīgs (2/3p) Darba noformējums drīzāk kārtīgs, mazliet grūti lasāt bēkātu <p>Jaunu nedēļas nogāli, Anna</p> <p>Lūdzu, pārskati pieliktu, salīdzini teikumus ar iebojumiem, esmu pateicīga neprecizitātes.</p> <p>Surroundings: 1. There is a park and a garden...</p> <p>Building: Teikumu var sadalīt divās daļās</p>
	<p>Ja darbu vērtēšanā izmantoju SLA, vienmēr pēc darba 5. klases skolēniem pēc darba sūtu detalizētus punktu un paveiktā aprakstus, skolēni lēnām veido prasmi darboties ar SLA.</p>

Jau novembrī darba autore saprata, ka ir skolēni, kas neveic pierakstus. Lai uzlabotu rakstītprasmi, nodrošinātu pierakstu veikšanu, periodiski (vismaz reizi nedēļā) stundas beigās tika nolemts izlozēt skolēnus, kas atsūtīs klades.

Janvāri, februāri bija redzams, ka pieraksti veikti ātri, pavirši, pierakstīta tikai daļa no stundā darītā, neiekļaujot datumu, virsrakstu. Aprīlī arvien vairāk no atsūtītajā kladēm izskatījās atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem. Skat. SLA attēlos. Darba autore pieņem, ka šī stratēģija bija daļēji veiksmīga, bet nodrošināja to, ka lielākā daļa skolēnu stundā vispār veido pierakstus, raksta ar roku, ne tikai digitāli, kaut arī reizēm formpāli, post-factum

 <p>Skolēnu izlozei izmantoju https://wheelofnames.com/ (skolēnu vārdi piemērā mainīti)</p>																					
<p>Klades man e-klase līdz rītdienas 08:10 man atsūtīt:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Esters, + Sofija, + Māris. 	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1 punkts</th> <th>2 punkti</th> <th>3 punkti</th> <th>4 punkti</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pierakstu saturs</td> <td>Nav pierakstīts nekas no stundā darītā</td> <td>Pierakstīta nelielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)</td> <td>Pierakstīta lielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)</td> <td>Pierakstīts viss stundā darītā</td> </tr> <tr> <td>Pierakstu noformējums</td> <td>Pieraksti nav raksturoti</td> <td>Sākotnēji, bet neātrīgi raksturoti, nav izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti</td> <td>Ļoti labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti, lai būtu krāsaini.</td> <td>Ļoti, labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, lai būtu krāsaini, raksturoti, noformējums eleganti izstrādāts</td> </tr> <tr> <td>Darbs atsūtīts laicīgi</td> <td colspan="2">1 punkts Darbs atsūtīts vēlāk kā parādīts</td> <td colspan="2">2 punkti Darbs atsūtīts laicīgi</td> </tr> </tbody> </table>		1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	Pierakstu saturs	Nav pierakstīts nekas no stundā darītā	Pierakstīta nelielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)	Pierakstīta lielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)	Pierakstīts viss stundā darītā	Pierakstu noformējums	Pieraksti nav raksturoti	Sākotnēji, bet neātrīgi raksturoti, nav izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti	Ļoti labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti, lai būtu krāsaini.	Ļoti, labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, lai būtu krāsaini, raksturoti, noformējums eleganti izstrādāts	Darbs atsūtīts laicīgi	1 punkts Darbs atsūtīts vēlāk kā parādīts		2 punkti Darbs atsūtīts laicīgi	
	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti																	
Pierakstu saturs	Nav pierakstīts nekas no stundā darītā	Pierakstīta nelielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)	Pierakstīta lielā daļa no stundā rakstītā (vairāk kā pusē)	Pierakstīts viss stundā darītā																	
Pierakstu noformējums	Pieraksti nav raksturoti	Sākotnēji, bet neātrīgi raksturoti, nav izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti	Ļoti labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, nav izmantoti krāsaini raksturoti, lai būtu krāsaini.	Ļoti, labi raksturoti, raksturoti, izstrādāti atstarpi, lai būtu krāsaini, raksturoti, noformējums eleganti izstrādāts																	
Darbs atsūtīts laicīgi	1 punkts Darbs atsūtīts vēlāk kā parādīts		2 punkti Darbs atsūtīts laicīgi																		

<p>Pēc stundas vienmēr e-klasē ievietoju prezentāciju ar stundā darīto – pēdējā slaidā informācija par skolēniem, kuriem līdz attiecīgās dienas 13:10 jāiesūta pieraksti</p>	<p>Vērtējums % dienasgrāmatā.</p>
 <p>Piemērs ar skolēna pierakstiem. Vērtējums šajā gadījumā- 75%</p>	<p>Autors: Svetsberga Anna (darbinieks) Datums: 25.02.2021 15:52 Temats: Re: Klāde</p> <p>Paldies par klādi, Māri!</p> <p>Pierakstus atsūtīji laicā, esi gan pierakstījis tikai lielāko daļu stundā darīta.</p> <p>4. uzdevumā 3. piemērā - Revising before an exam, pronunciation</p> <p>47. lpp. 1. uzdevumā, kidzu, rūpīgi pārskatī piemērus, noderēs tālāk priekšmetā:</p> <p>1. Are you learning English? Yes, I am. Is she learning English? Yes, she is. Are they learning English? Yes, they are.</p> <p>What are you doing right now? I'm watching TV. What is she doing right now? She's watching TV. What are they doing right now? They're watching TV.</p> <p>Are you learning the same language? No, we aren't. Is he learning the same language? No, he isn't. Are they learning the same language? No, they aren't.</p> <p>Pieraksti salasāmi, kārtīgi, nākotnē var pierakstu vēl izpēt ar krāsošanu, lai vieglāk atrast būtiskāko. Jaunu pēcpusdienu, Anna</p> <p>Atbilde individuālā vēstulē</p>

**9. pielikums: Pierādījumi par dalīšanos profesionālajā pieredzē:
Apliecība par piedalīšanos "Rīgas izglītības un informatīvi
metodiskā centra" rīkotajā mācību programmā "Mācību saturs
un pieeja dizainā un tehnoloģijās 10. klasē", 2021. gada 31.
martā**

12. pielikums: Pierādījumi par dalīšanos profesionālajā pieredzē: Ekrānšāviņš no Facebook grupā Dizains un tehnoloģijas ievietota ieraksta, daloties ar video instrukcijām, kas ievietotas Youtube platformā “Digitālie skolotāji”. Lapai Facebook ir vairāk kā 300 sekotāju

Anna Sveisberga shared a link.
May 18 at 4:24 PM

Gribu vēlreiz aktualizēt Youtube platformu "Digitālie skolotāji" 📺. Varam gan atrast gan veidotājiem iesūtīt savus video ar instrukcijām dažādiem digitālajiem rīkiem. Te nesena instrukcija skaņas rediģēšanas programmai "Audacity", ko veidoju savai 10. klasei, kam pēc skola 2030 programmas parauga paredzēts veidot audio reklāmu. Varbūt noder vēl kādam, kam aktuāls vienkāršs rīks audio rediģēšanai. Bezmaksas.

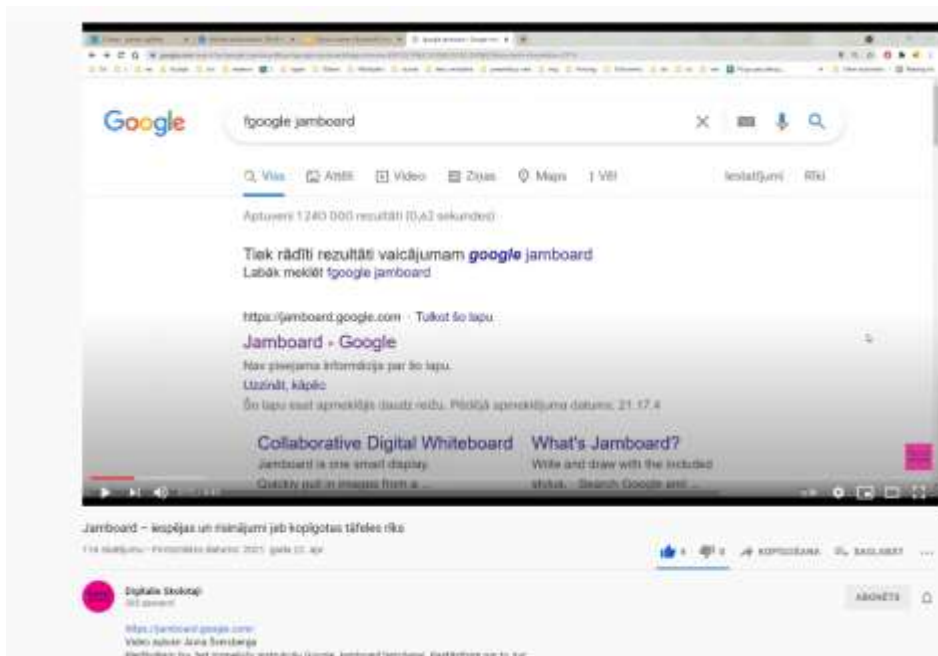
YOUTUBE.COM
Audiodatņu korigēšanai lietojiet noderīgo un vienkāršo AUDACITY
Audacity ir bezmaksas programma. Audacity bez maksas varat lejuplādēt: <https://www.audacityt...>

Baiba Bīte, Ieva Majņnovska and 7 others 7 Shares

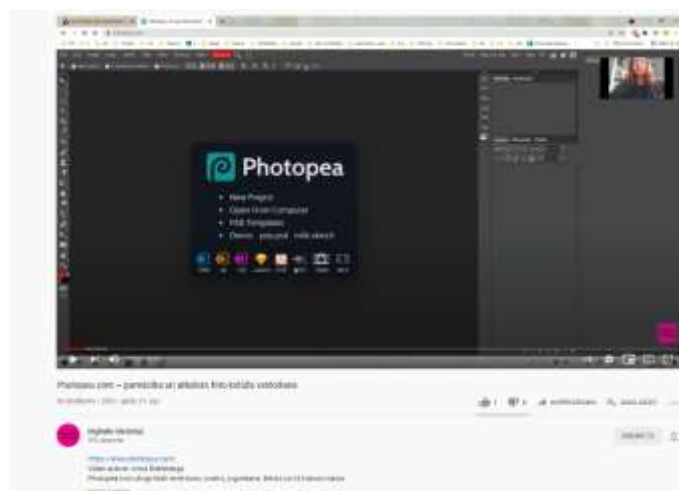
Like Comment Share

Write a public comment...

13. pielikums: Pierādījumi par dalīšanos profesionālajā pieredzē: Ekrānšāviņš no Youtube platformā “Digitālie skolotāji” ievietotas manis veidotas instrukcijas platformas Google Jamboard pielietošanai stundas refleksijas daļā. Platformai Youtube ir 395 sekotāji (dati no 21.05.2021.)

14. pielikums: Pierādījumi par dalīšanos profesionālajā pieredzē: Ekrānšāviņš no Youtube platformā “Digitālie skolotāji” ievietotas manis veidotas instrukcijas tiešsaistes attēlu rediģēšanas programmas Photopea pielietošanai priekšmetā dizains un tehnoloģijas vidusskolai. Platformai Youtube ir 395 sekotāji (dati no 21.05.2021.)

DOKUMENTĀRĀ LAPA

Diplomdarbs/ pieredzes darbs „Refleksijas paņēmieni 5. klases skolēnu iesaistei angļu valodas stundās attālināto mācību laikā” izstrādāts LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Anna Šveisberga

Rekomendēju/nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: M.ped., M.fil., lektore Sandra Kalniņa 25._05_.2021_.

Darbs aizstāvēts Valsts pārbaudījuma komisijas sēdē

____.06.2021.

ŠIS DARBS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.